bir ekmek bir Politika (İkisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Fiyatı 250 kuruş

PAZARTESİ 7 MAYIS 1979

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 2124

Başbakan, yurt dışındaki işçilere teşekkür etti

Ecevit; Türkiye'nin yüzlerce bankaya, binlerce firmaya, zengin ve yoksul bir çok ülkeye borçlu olduğunu söyledi

• ECEVİT, "ÇOK BORÇ ALTINA GİRMİŞ OLAN TÜRKİYE'YE KİMSE KOLAY KOLAY KREDİ AÇMAK İSTEMİYOR" DEDİ

• BAŞBAKAN ECEVİT: "BU AĞIR YÜKÜN ALTINDA EZİLMEDİK, YILMADIK".

Ankara (ANKA) — Başbakan Bülent Ecevit, Türkiye'nin yüzlerce bankaya, binlerce firmaya, zengin ve yoksul çok ülkeye borçlu olduğunu söylemiş, «Öylesine borç yükü altına girmiş ve Merkez Bankası'ndaki tüm dövizleri tükenmiş bir ülkeye kimse kolay kolay yeni kredi açmak istemiyordu» demiştir.

Başbakan Bülent Ecevit, Köln Radyosu aracılığıyla yayınladığı mesajda, gönderilen dövizden dolayı Türk işçilerine teşekkür etmiştir. Başbakan Ecevit, mesajında Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik darboğazı anlatmış, «Bu ağır yükün altında ezilmedik, yılmadık... Yılmadık çünkü yurdumuzun geniş olanaklarına, yurttaşlarımızın yurtseverliğine ve sorumluluk bilincine güveniyorduk» demiştir.

Ecevit, son birkaç ayda Türkiye'nin dışsatımlarda sağlanan dövizin artış kaydettiğini, ancak buna rağmen dış satımdan sağlanan dövizin ancak Türkiye'nin petrol gereksinmesini karşılayabildiğini ifade etmiştir.

Başbakan Bülent Ecevit, mesajında Türkiye'nin ekonomik darboğazda bu noktaya geliş nedenleri üzerinde dururken, 1973 petrol fiyatlarındaki artıştan bazı ülkelerin zarar ve bazı ülkelerin yarar gördüklerini bildirmiştir. Ecevit, bu artışlardan Türkiye'nin çok olumsuz yönde etkilendiğini hatırlatarak şunları söylemiştir:

«Bunalımdan yararlanılabilecek durumdaki ülkeler bile ihtiyatlı davrandılar, ekonomik yapılarında köklü değişikliklere giriştiler. Tasarruf önlemleri aldılar. Zengin - yoksul hemen tüm ülkeler daha tutumlu yaşama gereğini duydular.

Ülkemizde uzun yıllar yanlış bir sanayileşme politikası izlendiği için, fabrikalarımız çoğaldıkça ekonomimizin dışa bağımlılığı da artmıştı. Çünkü kurulan fabrikalardan birçoğu, dıştan

(Devamı 8. Sayfada)

Sükan: «Bankalar sistemindeki bozukluk, yolsuzluklara yol açıyor»

• TPAO, THY, TURİZM BANKASI, İSDEMİR ve BAZI ŞİRKETLER HAKKINDAKİ YOLSUZLUK İDDİALARI İÇİN 110 DOSYA AÇILDI

Ankara, (A.A.) — Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan, «Türkiye'de bankalar sisteminin bozuk olduğunu» bildirmiş, «Birçok yolsuzluklar ve su...stimaller ve bozuk sistemden kaynaklanmakta, bu yüzden büyük ve haksız kazançlar elde edilmektedir» demiştir. Başbakan Yardımcısı Sükan, yürütülen önemli bazı yolsuzluk iddiaları konusunda dün yaptığı yazılı açıklamada, «Bankalar sistemindeki bozuklukların ekonomik kalkınmayı engelleyecek boyutlara ulaştığını» söylemiştir.

110 YOLSUZLUK DOSYASI

Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan açıklamasında Türkiye Petrolleri'nin petrol kulesi taşınması, Bursa Ağaçişleri, Sun'i Tahta Sanayii ve ...aret Şirketi, Konya

(Devamı 8. Sayfada)

SSK'daki yolsuzluk iddialarını «Kasıtlı» olarak niteleyen İşgüzar, «Hükümete sorun çıkarmak istiyorlar» dedi

Ankara, (ANKA) — Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar, SSK'daki yolsuzluk iddiaları için «bu yolsuzluk iddiası kasıtlı olarak ve zaman seçilerek ortaya atılmıştır» şeklinde konuşmuştur. İşgüzar, «hükümete sorun çıkarmak istiyorlar» demiştir.

Haftalık Yankı dergisinin Sosyal Sigortalar Kurumu'nda yapıldığı öne sürülen yolsuzluk iddialarıyla ilgili sorularını cevaplandıran Hilmi İşgüzar, yolsuzluk iddiaları üzerine kendisinin 1978 sonunda emir vererek konuyu teftiş ettirmeye başladığını belirtmiş, «SSK'ya gölge düşürülmek istenmektedir. Soruşturma sağlıklı bir şekilde devam etmektedir» demiştir.

İşgüzar, «SSK Müdürler Kurulu sizin ona-

(Devamı 8. Sayfada)

40 demokratik kitle ve meslek örgütü 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılması ve 1 Mayıs'ın yasalaşması istemiyle; Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Bakanlarla, CHP'li parlamenterlere ortak bir mektup gönderdi

Ankara (İSTA) — 40 demokratik kitle ve meslek örgütü temsilcisi 1 Mayıs gösterileri nedeniyle gözaltına alınan ve tutuklanan tüm ilericilerin serbest bırakılmaları ve 1 Mayıs'ın yasalaşması için Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Başbakan Bülent Ecevit ve Bakanlar Kurulu üyeleriyle, CHP'li parlamenterlere ortak bir mektup göndermiştir.

Halkevleri, İnşaat Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Fizik Mühendisleri Odası, Petrol Mühendisleri Odası, Metalurji Mühendisleri Odası, Orman Mühendisleri Odası, Yeni Ges-İş Sendikası, Tümaş, TRT-Der, Tüs-Der, Genel-Der, Baysen, Türkiye Ormancılar Derneği, Türkiye Yeni Haber-İş Sendikası, Enerji-Der, Devrimci Toprak-İş Sendikası Genel Merkezleri, Ankara Eczacılar Odası, Ankara Tabip Odası, Tüted, Haber-Der, Çırak-Der, İGD, İLD, Türkiye Gıda-İş Sendikası, Tek-Ges-İş Sendikası, Genç Emekçiler Birliği, Baysen, DDKD, Ankara Şubeleri, Türkiye Maden-İş Sendikası 2. Bölge Temsilciliği, Bank Sen Merkez Temsilciliği, AKOK AFŞAD, Aster-İş Merkez

(Devamı 8. Sayfada)

İNGİLTERE'DE THATCHER DÖNEMİ...

İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher kabinesini açıkladı

• Kabinede kadın bakan yok

Londra, (ANKA) — 3 Mayıs günü İngiltere'de yapılan genel seçimler sonunda İşçi Partisi'ni büyük bir yenilgiye uğratıp Avam Kamarasında çoğunluğu kazanarak Kraliçe Elizabeth tarafından yeni İngiliz Hükümetini kurmakla görevlendirilen Bayan Margaret Thatcher, kabinesini açıklamıştır. Dünyanın dördüncü ve Avrupa'nın ilk kadın başbakanı olan Margaret Thatcher, kabinesinde hiç bir bayan üyeye yer vermemiştir. Bu arada yeni İngiliz Başbakanı, sağcı ve merkezci politikacılardan oluşan kabinesinde, beklenenin aksine, eski Muhafazakar Parti Başkanı Edward Heath'e de yer vermemiştir.

Bayan Thatcher'in kabinesinde şu bakanlar yer almaktadır:

İçişleri: William Whitelaw, Dışişleri ve İngiliz Uluslar Topluluğu (Commonwealth) Sorunları: Lord Carrington,

(Devamı 8, Sayfada)

Margaret Thatcher eskiye oranla daha sağda bir yönetim uygulayacak

Londra, (ABC) — Seçimlerden büyük bir zaferle çıkan Bayan Thatcher'in eskiye oranla daha sağda bir yönetim uygulayacağı iddiaları yoğunluk kazanırken, Thatcher'in ülkesindeki her İngilizi kapitalist yapmaya kararlı olduğu ifade edilmektedir. Sosyalizmin bugüne kadarki uygulamalarının başarısızlıkla sonuçlandığı görüşünü öne süren Thatcher'in, yirminci yüzyılın ekonomik ve siyasal gerçeklerine pek uy-

(Devamı 8. Sayfada)

CHP İZMİR İL KONGRESİ DÜN YAPILDI

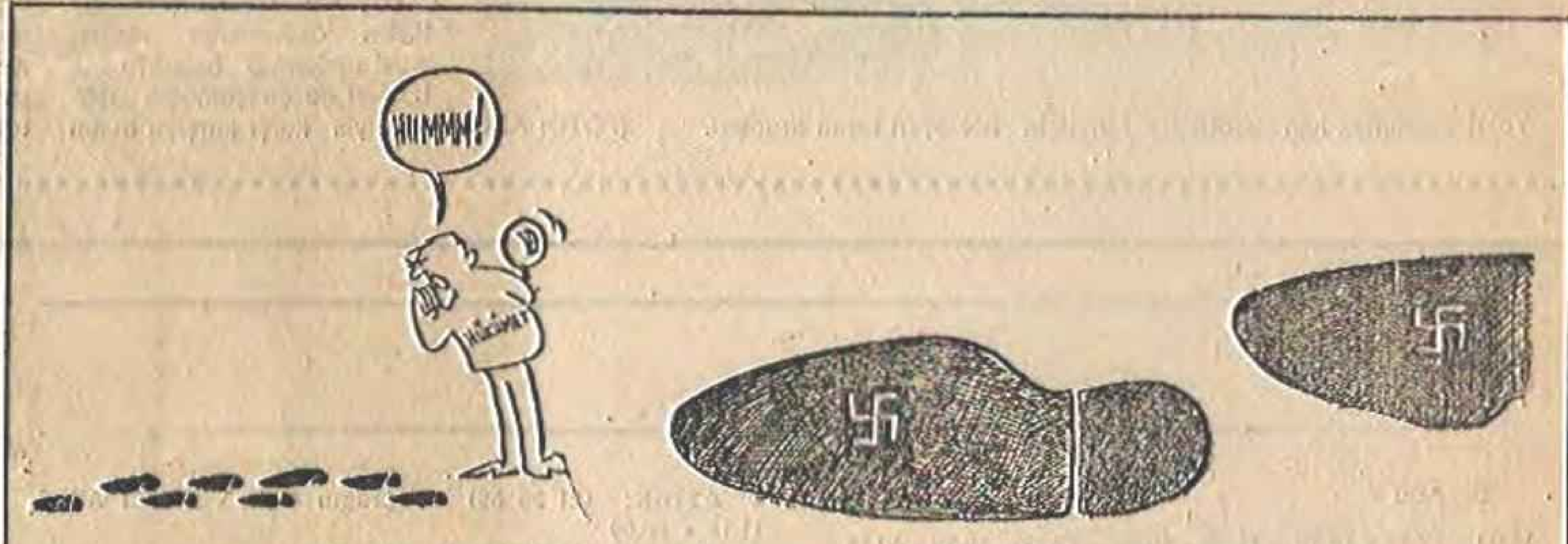
Üstündağ: «Demirel'in tek derdi var. O da kendisidir»

İzmir, (ANKA) — CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, CHP ve onun hükümetinin, cephe hükümetlerinin cephelere böldükleri toplumu yeniden birleştirmeye çalıştığını savunmuş, «CHP hükümeti, cepheci hükümetlerin batırdıkları ekonomimizi kurtarma, yaraladıkları demokrasimizi iyileştirme ulusal birliğimizi pekiştirme mücadelesini vermektedir» demiştir.

Dün yapılan İzmir CHP İl Kongresine katılan ve bir konuşma yapan CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, konuşmasında şunları söylemiştir.

«Cepheci muhalefet hükümetin ulusumuz yararına olan tüm olumlu girişimlerini engellemeye çalışıyor. Cephe partileri iktidarlarında bölücü ve yıkıcıydılar. Muhalefetlerinde de maalesef aynı alışkanlıklarını devam ettiriyorlar. İktidarlarındaki sorumsuzluklarını muhalefetlerinde de sürdüren cephe partileri bir yandan ekonomimiz ve toplumumuzu esenliğe ulaştıracak her olumlu önleme karşı çıkarken, bir yandan da kendi dönemlerindeki sakat uygulamalarının sonucundan doğan sıkıntıları Ecevit Hükümetine yükleme çabasını sürdürüyorlar. Ekonomimizi 70 Cent'e muhtaç eden, aldıkları borçları bile ödeyemeyen cephe partileri Ecevit hükümetinin ekonomimizi içine itildiği dar boğazdan kurtarma amacıyla aldığı cesur ekonomik ön-

(Devamı 8, Sayfada)

İzmir Belediyesi işyerlerinde, grevin ertelenmesi üzerine işçiler dün sabah iş başı yaptılar

İzmir (ANKA) — İzmir Belediyesi'ne ait 14 işyerinde DİSK'e bağlı Genel - İş Sendikası'nca 3 Mayıs sabahı başlatılan grevin, Bakanlar Kurulu'nca ertelenmesinden sonra, temizlik işçileri gece, otobüs ve troleybüs görevlileri de dün sabah yeniden çalışmaya başlamışlardır.

Eshot otobüs troleybüs işletme müdürlüğü yetkilileri İzmir'de kentiçi ulaşımı sağlayan belediyeye ait otobüs ve troleybüslerin dün sabah saat altıda seferlerine başladıklarını bildirmişlerdir.

Belediye temizlik işleri müdürlüğü yetkilileri de, grevin dün gece saat 24'te kaldırılmasından sonra, çöplerin toplanmasına başlandığını söylemişlerdir.

İzmir'de grev dolayısıyla

(Devamı 8, Sayfada)

İMF ile görüşmeler sürüyor

Ankara, (ANKA) — Türkiye'de bulunan IMF Heyeti Başkanı Charles Woodward'ın, «Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı ve 1979 mayacağı» ve «bu politikalara dayanarak mayacağı» ve «bu politikalarla dayanarak

(Devamı 8. Sayfada)

Asgari ücret ve ne kadar olmalıydı?

— 3 —

Erkek ve kadının yılda birer diş fırçası (tanesi 15.00 TL) kullandığı ve bir tüp diş macununun (25.50 TL.) bir ay gittiği düşünülürse ayda 28.00 TL'da diş temizliği için gerekmektedir.

Babanın ve büyük çocuğun iki ayda bir saç traşı olduğu (her traş 20.00 TL.) babanın birkaç günde bir evde sakal traşı olarak ayda beşlik bir paket jilet kullandığı varsayımıyla ayda 25.00 TL. traş harcaması gerekmektedir. Babanın traş olurken kullandığı sabunun uzun süre gittiği ve annenin çok uzun sürede bir defada saçını kestirdiği düşünülerek, bunlar hesaba katılmamıştır.

Ev temizliğinde tanesi 50.00 TL. olan süpürgeden yılda iki tane kullanıldığı varsayılmıştır. Aya düşen maliyeti 8.33 TL'dır.

Ailenin tüm fertlerinin onbeş günde bir hamama gittiği, bunun dışında evde yıkandıkları varsayılırsa kişi başına 22.50 TL'dan ayda 180.— TL gerekmektedir. Bu harcamanın evdeki banyonun ısıtılması için yapılması da bir seçenek olabilir.

Temizlik için ayda toplam 414.83 TL harcanması gerekmektedir. Günde gereken miktar da 13.83 TL olmaktadır.

Okul

Büyük çocuğun ilkokulu başladığı varsayımıyla ilk okul birinci sınıf için yapılması gereken harcamalar yine asgari düzeyde hesaplanarak gözönüne alınmalıdır.

Dışarıdan satınalınması gereken kitaplar 30 TL, beş fiş defteri 50 TL, iki resim defteri 20 TL, iki deftar 24 TL, bir düzine kurşun kalem 36 TL, bir kutu boya kalemi 20 TL, kalemtraş-silgi-cetvel 20 TL, beslenme çantası 30 TL, okul çantası 35 TL, önlük 230 TL, iki yaka 20 TL olmak üzere yılda 565 TL gerekmektedir. Bu durumda gün başına düşen miktar 1.55 TL'dır.

Gazete - Kitap

Günde bir gazete alınması varsayımıyla 3.50 TL gerekmektedir. İşçilrin kitap okumalarından hoşnut olmayanlar bulunsa da onlar dahil kimse en azından açıkça «kitap da okumasınlar» diyemezler. Ayda bir kitap satınalındığı ve bunun 45.00 TL ettiği varssayılırsa günde 1.50 TL kitap için gerekmektedir. Günlük toplam gazete-kitap harcaması 5.00 TL etmektedir.

Sigara

Sigaranın sağlığa zararlı olduğu bilinmekteyse de, başka bilinen bir gerçek de sigara alışkanlığının son derece yaygın olduğudur. Karı kocadan birinin günde bir paket, diğerinin ise yarım paket içtiği varsayılmıştır. Toplumda bir paketten daha fazla içenler, daha az içenler ve istisna denecek kadar az da olsa hiç içmeyenler olduğu için böyle bir varsayım yapılmıştır. Asgariden giderek bu ailenin Birinci içtiği düşünülürse Birincinin fiyatı 3.00 TL olduğuna göre günde 4.50 TL sigara parası gerekmektedir. Günde 30 sigaranın yakılması için de bir kutu kibritin aşağı yukarı dörtte üçü kullanılacağına ve kutusu bir lira olduğuna göre 0.75 TL da kibrit için gerekmektedir. Yani sigara-kibrit harcaması günde 5.25 TL olmaktadır. Bu rakam bir paket filitreli sigaranın fiyatının üçte biri kadardır.

İhtiyaçların Giderilmesi için Gereken Toplam Harcama

Buraya kadar ele alınan ihtiyaçların giderilmesi için greken harcamalar toplandığında bir günlük zorunlu temel ihtiyaçları giderebilmek için gerken para miktarı ortaya çıkar.

ASGARİ ÜCRET KAÇ LİRA OLMALIDIR?

Günlük ihtiyaçları karşılamak için gereken rakam olarak bulunan 251.65 TL Mart 1979 fiyatlarıyladır. Yeni asgari ücretin belirlenip uygulanmaya başlaması çalışmaların çok hızlı sürdürülmesi halinde bile en erken Mayıs başında gerçekleşebilir. Bu nedenle asgari ücretin yürürlüğe gireceği ayın koşullarını yansıtabilmesi için Mart-Mayıs fiyat artışları tahmin edilerek, yukarıdaki rakamın bu oranda arttırılması gerekir. 1978'de Mart-Mayıs dönemindeki fiyat artışı yüzde 17.5 olmuştur. Ama bu yüksek artış Marttaki devalüasyondan ötürüdür. Devalüasyondan önceki iki aylık artış yani Ocak-Mart dönemi artışı yüzde 9,3'tür. Eğer devalüasyon yapılmazsa bu yıl fiyat artışının Mart-Mayıs'da yüzde 9 civarında olacağını beklemek, devalüasyon yapılırsa yüzd 13 civarında olacağını beklemek gerekir. Devalüasyon yapılmadığı takdirde günlük gerekli rakam 274.30 TL olacaktır. Eğer devalüasyon yapılırsa bu rakamın daha da yüksek olması gerekir.

Asgari ücretin, en geç iki yılda bir yeniden belirlenmesi ilgili yönetmeliğin hükmüdür. Bu hüküm değiştirilerek asgari ücret her yıl yeniden belirlenmelidir. Dolayısıyla ilan edilecek asgari ücret bir yıl yürürlükte kalmalıdır. Böyle olunca bir başka ayarlama daha yapmak gerekmektedir. Çünkü fiyatlar bir yıl boyunca da artacaktır. Asgari ücretin bu artışlardan olumsuz etkilnmesini önlemek için assgari ücret olası altı aylık fiyat artışları oranında arttırılmalıdır. Bu durumda yılın ortasındaki fiyatlar esas alınacağı için yıl boyunca görülerek artışlar dengelenmiş olacaktır. Söz konusu ayarlama da yapıldığında günlük ihtiyaçlar için gereken rakam 342.88 TL olur. Son iki yılda fiyat artışları (İTO Ücretliler Geçinme İndeksi-yıllık) yüzde 31 ve yüzde 69'dur. Son yılın artışı çok yüksektir. Bu artışın tekrar etmemesi gerekir. Bunun için önlemler alınmalıdır. Ama artışın bir anda çok düşmesi de beklenemez. Bu koşullarda fiyat artışının son iki yılın ortalaması kadar yani yüzde 50 olacağı varsayılabilir. Bu varsayımla altı aylık artış da yüzde 25 olacaktır. İşte 342.88 TL bu rtış oranının hesaba katılmasıyla ortaya çıkmıştır.

Asgari Ücret Tüm Vergilerden Bağışık Olarak Günde 389 64 TL olmalıdır

Asgari ücret tüm vergilerden bağışık olmalıdır. Asgari ücretten yalnız SSK primi kesilmelidir. 389.64 TL'nin işçi tarafından ödenmesi gereken SSK primi 46.76 TL'dır. Bu düşüldüğünde işçinin eline 342,88 TL net olarak geçecektir. Bu da günlük asgari ihtiyaçları karşılayacak bir rakamdır.

Asgari ücretin vergilerden bağışıklığının ssağlanması için ücretli ve maaşlıların gelirinin asgari ücret kadar olan kısmının

— Gelir Vergisinde indirime tabi tutulması (ücretliler ve maaşlılar için vergi indiriminin asgari ücret olarak belirlenmesi)

— Mali Denge Vergisinde bağışık tutulması,

— Damga Vergisinde bağışık tutulması,

ivedi olarak yeni asgari ücret belirlemesiyle birlikte sağlanmalıdır.

389.64 TL'lık Asgari Ücret Nelere Yeter veya Nelere Yetmez

Bu rakamın hesap edilmesinde şunların hiçbirisi hesaba katılmamıştır:

— eve herhangi bir eşya alınması,

— herhangi bir eşyanın, kırılan bardağın yenisinin alınması veya kırılan camın takılması, bozulan musluğun tamir ettirilmesi,

— radyo, televizyon, buzdolabı gibi gereçlerin gerektirdiği elektrik tüktimi,

— kent içi ve kent dışı ulaşım, ivedi durumlarda taksiye binme,

— eş ve çocuğa SSK'dan verilen ilaçların bedelinin yüzde 20'sinin ödenmesi,

— gelen konuğa ikram,

— sinema-tiyatro harcaması,

— bir gezmeye gitmek için yapılacak harcama,

— haberleşme için yapılabilecek harcamalar,

— çocuğun bir fotoğrafının çektirilmesi,

— tatil.

İki çocuklu, dört kişilik bir işçi ailesinin ancak asgari şartlarla yaşamını ve çalışmasını sürdürebilmesi için günlük asgari ücretin 389.64 TL olması gerekir. Bu gelir de ancak son derece hesaplı, dikkatli, bilgili olan bir aile için yeterlidir.

Günde 342.88 TL'lık net gelir elde eden bu aile ev eşyası almak veya bozulan-kırılan ev eşyalarının onarılması için hiçbir harcama yapmadığı, ulaştırma ve eğlence için hiçbir harcama yapmadığı takdirde ancak bu gelirle yaşayabilir.

(Devamı 8. Sayfada)

Isparta'da tarım araçları yakıt bulabilmek için benzin istasyonlarında uzun kuyruklar oluşturuyor

Yakıt alabilmek için saatlerce kuyrukta bekleyen tarım araçları. (FOTO: ABC

ISPARTA, (ABC) — Isparta ve dolaylarında akaryakıt sıkıntısı tüm şiddetiyle devam etmekte, sürekli çalışan araçlarla, tarım araçları benzin ve mazot alabilmek için istasyonların önlerinde uzun kuyruklar oluşturmaktadırlar.

Bayilere rafinerilerden getirilen akaryakıtın yetmemesi nedeniyle belediye otobüsleri de çalışamama tehlikesiyle karşı karşıya bulunmakta, bazı günler şehir içi taşımacılığı aksamaktadır.

Akaryakıt sıkıntısından en çok şikâyet edenler, tarım araçları ile şehirlerarası otobüs işletmecileri olmaktadır. Yakıtsızlık yüzünden özel otomobillerin kullanılmasında büyük bir azalma görülmekte, çiftçiler ise kendilerine ayrılan bir benzin istasyonundan yakıt alabilmek için uzun kuyruklar oluşturmaktadırlar.

Bolu Endüstri Meslek Lisesi'nin uygulamalı dersleri sürüyor

BOLU (ABC) — Bolu Endüstri Meslek Lisesi'nin 4 yıldan beri uyguladığı sanayi ve işyerlerinde uygulamalı derslerin şimdiye dek 500'ü aşkın öğrenci katılmıştır.

İŞVERENLERİ MEMNUN EDİYOR

Bu uygulamanın özellikle işverenleri memnun ettiği, öğrencilerin okullarda teorik olarak öğrendiği konular üzerinde pratik yapmaları sonucu daha da ustalaştıkları ve iyi bir işgücü sağladıkları belirtilmektedir.

Konuyla ilgili olarak bilgi veren Bolu Endüstri Mes-

(Devamı 8. Sayfada)

SİNEMALAR

Beyoğlu

11.00 - 12.35 - 13.30 15.20 - 16.25 - 17.55 - 19.20 - 21.15
● DÜNYA: (46 63 61) Çingene 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21.15
● FİTAŞ: (49 93 61) Ilık Vücutlar 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21. 15
● EMEK: (44 84 39) Tehdit 12.00 - 14.15 - 16.30 - 17.45 - 21. 15
● ELHAMRA: (44 22 36) Sarı Emanuel - Hong Konglu Baba 11.00 - 21.00
● LALE: (44 35 95) Güneşli Bataklık 12.00 - 14.45 - 16.30 - 18.45 - 21.15
● SES: (45 24 16) Kızgın Savaşçı - Günah Meleği: 11.00'den sonra devamlı
● SİNE POP: (44 24 22) Sürü
● ÜNAL: (44 93 06) Ceylan - Sarhoş 13.30 - 20.30
● YENİ MELEK: (44 42 89) Kanca 12.00 - 14.45 - 16.30 - 18.45 - 21.15
● ZAFER: (44 93 06) Ceylan- Sarhoş 13.30 - 20.30
● AS: (47 63 15) Karavan
● KONAK: (43 28 06) Üçüncü Balkan Film Şenliği 11.00 - 12.45 - 14.45 - 17.00 - 19.15 - 21.30
● İNCİ: (40 45 95) Dertli Pınar 12.15 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.30 - C. Tesi - Pazar 11.00'den sonra devamlı
● ŞAN: (40 67 92) Kaybolan Yıllar

İstanbul

● YUMURCAK: (61 01 90) Kara Çarşaflı Gelin - Ağ Gözlü Mehmet 11.00 - 13.00 - 16.30 - 18.00 - 20.30
● BULVAR: (21 35 78) Sultan 11.00 - 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.00
● AYDIN: (21 35 58) Toprağın Oğlu - Bülbül Ailesi 11.15 - 20.00
● HAKAN: (23 42 33) Dertli Pınar
● KISMET: (21 17 21) Dertli Pınar
● KRİSTAL: (21 17 21) Kanca
● KARTAL: 75 21 27) (Parseller) Yıkılış - Panik
● MARMARA: (22 38 60) Krokadil 12.00 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.15
● SİNEMA SUR: (23 67 12) Ölüm Kumarı - Kadın Doktor Olunca 12.00'den itibaren devamlı
● SİNEMA 74: (72 04 44) Baba Oğul Gelin
● ŞAFAK: (22 25 13) Kanca
● ÖZLEM: (21 81 29) Astronot Fehmi - Hem Seviş, Hem Dövüş 12.00'den itibaren devamlı
● ÖZKAN: (21 81 29) Karımın Nişanlısı - 12.00'den itibaren devamlı
● NİLGÜN: (21 11 60) Kaybolan Yıllar - Şabanoğlu Şaban 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.15
● YENİ METE: (Eyüp) Şaolin - 5 Deli Pazarda 12.00 - 20.30

Kadıköy Üsküdar

● ARK: (54 02 66) Doktor Moro'nun Adası 11.00'den itibaren devamlı.
● ATLANTİK: (44 43 70) Dertli Pınar 12.00 - 14.00 - 16.00 - 21.30
● KENT: (36 96 12) Amerikan Fever
● SİNEMA 63: (55 10 84) İyi Aile Çocuğu
● SUNAR: (33 05 84) Toprağın Oğlu
SİNEMA 73: (53 09 97) (Cevizli) Panik - Yıkılış

TİYATROLAR

● ALİ POYRAZOĞLU KORHAN ABAY TİYATROSU: (49 56 52) İsteyenin Bir Yüzü Kara Vermeyenin Zenci
● ANYAMANYA KUMPANYA: (37 80 83) Kadıköü Hakan Sineması) (Mete İnselel Tıpkısının Aynısı (21.30)
● BAKIRKÖY HALKEVİ: Memleketimden İnsan Manzaraları Cuma: 18.30, Cumartesi - Pazar: 15.30
● DEVEKUŞU KABARE: (44 46 75) (Zeki Alasya - Metin Akpınar) Biz Bize Benzeriz
GAZANFER ÖZCAN - GÖNÜL ÜLKÜ TİYATROSU: (46 80 91) Karımla Evleniyorum
● İSTANBUL AKADEMİK SANAT TOPLULUĞU: (33 06 18) (Sunar Tiyatrosu) Suç
● KENT OYUNCULARI: (46 35 89) Odalar
● NEJAT UYGUR: (22 41 12) Napolyon
● LEVENT KIRCA ARKADAŞ KABARE: (25 01 78) (Eski Çevre Tiyatrosu) Hayatiye Bir Hayat Ver.
● TEVFİK GELENBE TİYATROSU: (37 87 94) (Kadıköy İl Tiyatrosu) Hadi Gene İyisiniz.
ŞEHİR TİYATROLARI:
● FATİH: (26 53 80) Hitler Faşizminde Hayat-ı Hakikiye Sahneleri (21.00)
● KADIKÖY: (36 31 21) Yarın Bütün Dünya
● ÜSKÜDAR: (33 03 97) Patavatsız Hanımefendi (21.00)
● TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: Kel arkıcı Bir Vlenme Teklifi (15.30)

DÖRT BİR YÖREDEN KISA KISA...

Onarımı tamamlanan eski İstanbul Defterdarlığı binası Haziran ayında hizmete giriyor

İstanbul (AA) — Büyük bir bölümü 1972 yılında yanan ve Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğünce 20 milyon liraya onarımı yaptırılan İstanbul Defterdarlık eski binası Haziran ayı içinde yeniden hizmete girecektir.

İstanbul Defterdarlığı yetkilileri binanın Haziran ayında kendilerine teslim edilmesi için kentin çeşitli semtlerine dağılmış tapu daireleri ile bir kısım vergi dairelerinin bu binada toplanacağını ve halkın Defterdarlığın çeşitli üniteleri ile ilgili başvuruların burada kurulacak büro aracılığı ile daha seri şekilde cevaplandırılacağını söylemişlerdir.

(Devamı 8, Sayfada)

Isparta'da yoksul çocuklar için 250 bin lira toplandı

Isparta (ABC) — Isparta'da Çocuk Yılı nedeniyle yoksul çocuklar yararına yardım kampanyası açılmış ve 250 bin liranın üzerinde yardım toplanmıştır.

Yardım kampanyasını yürüten ilgililer, yardımsever Ispartalıların daha da bağışta bulunmalarının beklendiğini belirtmişler ve bağışlanan para miktarının artacağını tahmin ettiklerini söylemişlerdir.

Öte yandan, yoksul çocuklara giydirilmek üzere 630 çift ayakkabı sipariş edildiği belirtilmiş, bu ayakkabıların ilkokullardaki ve yetiştirme yurdu ile orta okullardaki fakir öğrencilere dağıtılacağı ifade edilmiş, Fastaş Ayakkabı Fabrikasının da 50 çift ayakkabı bağışında bulunduğu belirtilmiştir.

Ereğli Kömür İşletmesi'nde iş kazalarının önü alınamıyor

Kdz. Ereğlisi (ABC) — Ereğli Kömürleri İşletmesi'nde meydana gelen iş kazalarının önüne bir türlü geçilememektedir. Son 4 ay içerisinde 12 işçinin daha hayatını kaybetmesi endişeleri artırmaktadır.

Tüm çabalara rağmen kazaların geçmiş yıllara göre azalmaması üzerine işçilerin moralman etkilendiklerini belirten ilgililer, işçilerin elinde olmayan nedenlerle üretimi düşürdüklerini söylemektedirler.

1979 yılı başından bu yana kömür havzası işyerlerinde 2114 iş kazası sonucu 2101 işçi yaralanmış, 12 işçi de ölmüştür. Bölgelere göre kaza durumları şöyledir:

Armutçuk Bölgesi 188 iş kazası, ölüm yok.
Kozlu Bölgesi 468 iş kazası, 4 ölü.
Üzülmez Bölgesi 505 iş kazası, 2 ölü.
Karadon Bölgesi 614 iş kazası, 6 ölü.
Amasra Bölgesi 166 iş kazası, ölüm yok.
Merkez Servisleri 178 iş kazası, ölüm yok.

Van'da bit pazarından alışveriş eden yurttaşlar görülüyor. (FOTO: ABC)

Van'da bit pazarına rağbet arttı

Van (ABC) — Son bir kaç ay içinde Vanlı yurttaşlar artık giyim için bit pazarından başka bir yere gidemez hale gelmiştir. Mağazalarda bir takım elbiseye 4000-4500 lira veremeyen yurttaşlar, bitpazarından bunun yarı fiyatına giyinebilmektedirler.

(Devamı 8. Sayfada)

Nasır'ın kızı siyasi parti kuruyor

PARİS, (ANKA) — Mısır'ın eski devlet Başkanı Cemal Abdülnasır'ın kızı Huda Abdul Nasır'ın Mısır'da yeni bir siyasi parti kurmak üzere teşebbüse geçtiği bildirilmektedir.

Paris'te arapça olarak yayınlanan haftalık «El Mustakbel» dergisinin bildirdiğine göre Kahire üniversitesinden mezun olan Huda Abdul Nasır, bir süre önce Tunus'a nakledilen Arap birliği merkezinde çalışmaktaydı.

Mısır'da Kral Faruk'un devrilmesinden sonra işbaşına geçen general Necip'e karşı çıkarak Mısır Devlet Başkanı olan Cemal Abdul Nasır, Mısır'ın Arap milliyetçiliğinin merkezi olması için çalışmıştı. İsraille uzun süren bir mücadeleye giren Nasır'ın ölümünden sonra yerine geçen yardımcısı Enver Sedat ise, İsrail'le uzlaşarak bu ülke ile anlaşma imzalayan ilk arap ülkesi olmuştu.

Cemal Abdul Nasır'ın kızı Huda'nın Kahire'de yayınlanan etkili «El Ahram» Gazetesinin Filistin bölümünde çalışan Hatem Sadık'la evli olduğu bildirilmiştir.

Arap ülkelerinin bir bölümü yakında vatandaşlarının Mısır'a gitmelerini yasaklayacak

PARİS, (ANKA)) — Arap ülkelerinin büyük bir bölümünün yakında vatandaşlarının Mısır'a gitmelerini yasaklayacakları öne sürülmektedir.

Paris'te arapça olarak yayınlanan «El Mustakbel» dergisinde, özellikle Basra Körfezi üzerindeki Arap ülkelerinin bu kararı alacakları iddia edilmiştir.

Bilindiği gibi Mısır'ın İsrail'le anlaşma imzalamasının ardından Bağdat'ta toplanan arap ülkeleri Mısır'la diplomatik ilişkilerini kesmeyi kararlaştırmışlardı.

Birçok arap ülkesi bankasının da Mısır'a yapılan transferleri durdurdukları ve bu ülkeye yapılacak yatırımlar için para göndermeye son verdikleri bildirilmektedir.

Batı Ürdün'de öğrenciler gösteri yaptı; iki üniversite kapatıldı

AMMAN, (ANKA - DPA) Batı Ürdün'de, İsrail'in Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nin özerkliğine ilişkin plânlarını protesto eden öğrenciler gösteri yapmışlar, Betlehem ve Bir-Set üniversiteleri kapatılmıştır.

İsrail yetkililerinin Batı Şeria ve Gazze'ye idari özerklik tanıyacaklarını, yaşama özerkliği vermeyeceklerini ve burada bir Filistin devletinin kurulmasını engelleyeceklerini bildirmişlerdir.

Ürdün askeri sözcüsü, Betlehem Üniversitesinin dört gün için kapatıldığını, diğer üniversitede ise öğrenime süresiz ara verildiğini söylemiştir.

İngiltere'de ırkçılığı protesto eden göçmenler tutuklanıyor

İngilterede'deki ırkçı ve faşist bir parti olan Milliyetçi Cephe'nin toplamayı plânladığı bir mitingi protesto eden göçmen işçiler polis tarafından tutuklanmıştır. Milliyetçi Cephe, İngiltere'ye gelen göçmen işçilere fiili saldırılar yapmakla ve cinayet işlemekle tanınmıştır. Göçmen işçilerin ırkçılığı protesto eden göçmenlerin gösterisine müdahale eden polis çok kişiyi tutulamıştır.

Afrika'da bazı yönetimler Thatcher'in iktidara gelmesinden memnun değil

LUSAKA, (ANKA) — İngiltere'de yapılan seçimler sonucu muhafazakar partinin iktidara gelmesinden Afrika'daki siyah yönetimler hosnut kalmamışlardır.

Zambia'da hükümetin gayri resmi organı durumundaki «Times Of Zambia» Gazetesi yayınladığı bir yorumda, Thatcher iktidarının Güney Afrika'da yaşayan siyahlar için felaket anlamına geleceğini bildirmiştir. Gazete, İngiltere'nin yeni başbakanı Margaret Thatcher'in siyah Afrika'daki kitlelerin hareketine hiçbir yakınlık duymadığını belirtmiştir. Yorumda, bayan Thatcher'in seçim kampanyası sırasındaki sözlerinden, kendisinin Namibya, Zimbabwe (Rodezya) ve Güney Afrika'daki siyah kitlelerin bağımsızlıklarını elde etmeleri ile ilgilenmediğinin anlaşıldığı belirtilmiştir.

İngilizlerin, kendilerine başbakan olarak kimi seçeceklerinin kendi sorunları olduğu kaydedilen yorumda, siyah Afrikalıların, Thatcher'in iktidara gelmesi ile yalnızca Güney Afrika'da bulunan siyahlar nedeni ile ilgilendikleri belirtilmiştir.

SSCB'de köy sağlık servisi

SSC Birliği'nin nüfusu 260 milyon kişiyi buluyor. Bunların % 38'i yani 98 milyon 200 bini köylerde ve kasabalarda yaşıyor.

Her köylüye ücretsiz olarak tıp yardımından faydalanma olanağı sağlanmış bulunuyor. SSC Birliği'nde değişik tıp örgütlerinin dahil olduğu özel köy sağlık servisi vardır.

EBE-SAĞLIK NOKTASI

... Bu tek katlı küçük evi, Ukrayna'nın, Çernovitsi ilindeki Serbiçanı köyü sakinleri çok iyi bilirler. Burada köy ebe-sağlık noktası yerleşmiştir. Noktada sağlık memurlarından B. Şpunarskiy ve ebe E. Oleynik yıllardanberi çalışıyorlar.

Ebe-sağlık noktaları çoğu halde 300-800 insanın yaşadığı ve 4-5 kilometre yarı çapta bölge hastaneleri olmadığı yerlerde açılır. Fakat nüfus kesafetine göre ve yolların durumuna göre bu rakamlar değişebilir. Örneğin Uzak Kuzeyde, Sibirya'da ya da Kazakistan'da ebe-sağlık noktası ile hastane arasındaki mesafe daha uzundur ve bu noktanın servis yaptığı insan sayısı daha az olabilir.

Peki sağlık memuru B. Şpunarskiy orada ne gibi işler görür? En başta Serbiçanılıların hepsine ilk tıp yardımı gösterir. Birden hastalanan insanlara bu gibi yardımın ne kadar önemli olduğunu anlatmaya gerek yoktur. Çoğu halde asıl bu yardım insanın sağlık durumunu iyileştirir bazan da hayatını kurtarır.

Örneğin sağlık memuru kanı keser, yaraları diker, kemikler kırıldığı zaman süyek koyar ve saire yapar.

Ebe-sağlık noktaları hastanelerden uzakta bulunan yerlerde sağlık memuru tıp yardımına daha çok vakit ayırır. Üstelik doktorun tavsiyelerini yerine getirmesi, vantuz çekmesi, iğne yapması ve saire işleri görmesi gerekir.

Fakat sağlık memuru Şpuranskiyin çalıştığı Serbiçanı köyü ile mıntıka merkezini çok iyi bir yol bağlıyor. Bu nedenle sakinlerin çoğu tıp yardımı için doğrudan doğruya bölge hastanesine müracaat ederler. Bu sayede sağlık memurunun işi bir hayli azalır ve hastalıkları önleme işine daha çok vakit ayırabilir. Bundan başka Şpuranskiy tıp kontrolüyle de uğraşır, kahve, mağaza, fırın, çarşı, hamam, su boruları, kanalizasyon, çiftlik, kolhoz ve sovhozların değişik tesislerinin sağlık durumunu kontrol eder. Sağlık durumu iyi olmadığı halde, bundan bölge sağlık epidemioloji merkezini haberdar eder.

Peki köy ebesi ne yapar? B. Şpuranskiyle birlikte Serbiçanı köyünde çalışan B. Oleynik kadın ve çocuklarla uğraşır. Doğumları kabul eder, gebe ve genç annelerin sağlığını kontrol eder, çocukların sağlığını korur, bu işlerle sağlık memuruyla birlikte uğraşır. Onlar çocuk felci, difteri, boğmaca ve saire salgın hastalıkları önlemek için aşı yaparlar.

(Devam Edecek)

YAYIN İLANLARI

SOVYET ORDUSU
SOVYET SAVAŞ TARİHİ
askerlik bilimi - doktrini stratejisi - sanatı

S. S. Lototski başkanlığındaki 12 kişilik bilim kurulunun hazırladığı kitabın önsözünü Mareşal K. Y. Voroşilov yazdı.

416 Sayfa, 66 Resim, Gofre Kapak

60 lira

Çeviren : NAHİT TÖREN

SORUN YAYINLARI
İsteme Adresi: P.K. 231 Aksaray/İst.
Türkiye Dağıtım: TEMEL DAĞITIM

GERÇEKÇİ TİYATRO SÖZLÜĞÜ
yeni çıktı!
aziz çalışlar
Türkiye'de ilk kez, maddeci dünya görüşüyle, "ansiklopedik sanat ve kültür" sözlüğü niteliğinde, Türk ve Dünya tiyatrosu.
● kültür yayınevi
Dağıtım: GE-DA (Genel Dağıtım)

KONUK YAYINLARI
İşçi sınıfının, Uluslararası Birlik, Dayanışma ve savaşım günü olan
1 MAYIS'IN
Ülkemizi bugünlerde büsbütün tehdit eden Faşizme ve Emperyalizme karşı,
ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE DOĞRULTUSUNDA
güçlü bir adım olacağı inancıyla
İŞÇİ SINIFIMIZI VE DİĞER TÜM ULUSAL VE DEMOKRATİK GÜÇLERİ İÇTENLİKLE SELAMLAR

BRECHT
HİTLER FAŞİZMİ ÜZERİNE KONUŞMALAR
● PROLETERİN PEYGAMBERİ ● İSVEÇ YADA İNSAN SEVGİSİ ● BEYLERİN SOYLARI ● ADINEYDİHERNEYSENİN DÜZENİ v. b. ÜZERİNE KONUŞMALARI KAPSAYAN BU ESERİNDE "BRECHT" KAPİTALİST TOPLUM DÜZENİNİN HEMEN HER KESİMİNİ DİYALEKTİK MANTIĞA DAYANARAK KIYASIYA ELEŞTİRİRKEN ÖZELLİKLE HİTLER FAŞİZMİNİ ODAK NOKTASI OLARAK ALIYOR?
KONUK YAYINLARI
P.K. 749 İST.

V.İ. LENİN
DEVRİMCİ LAFAZANLIK
15 TL. temel yayınlar
P.K: 102 KIZILAY - Ank.

L.BREJNEV
"SBKP M.K. GENEL SEKRETERİ leonid iliç brejnev'in 70 yılı"
10 TL. temel yayınlar
P.K: 102 KIZILAY - Ank.

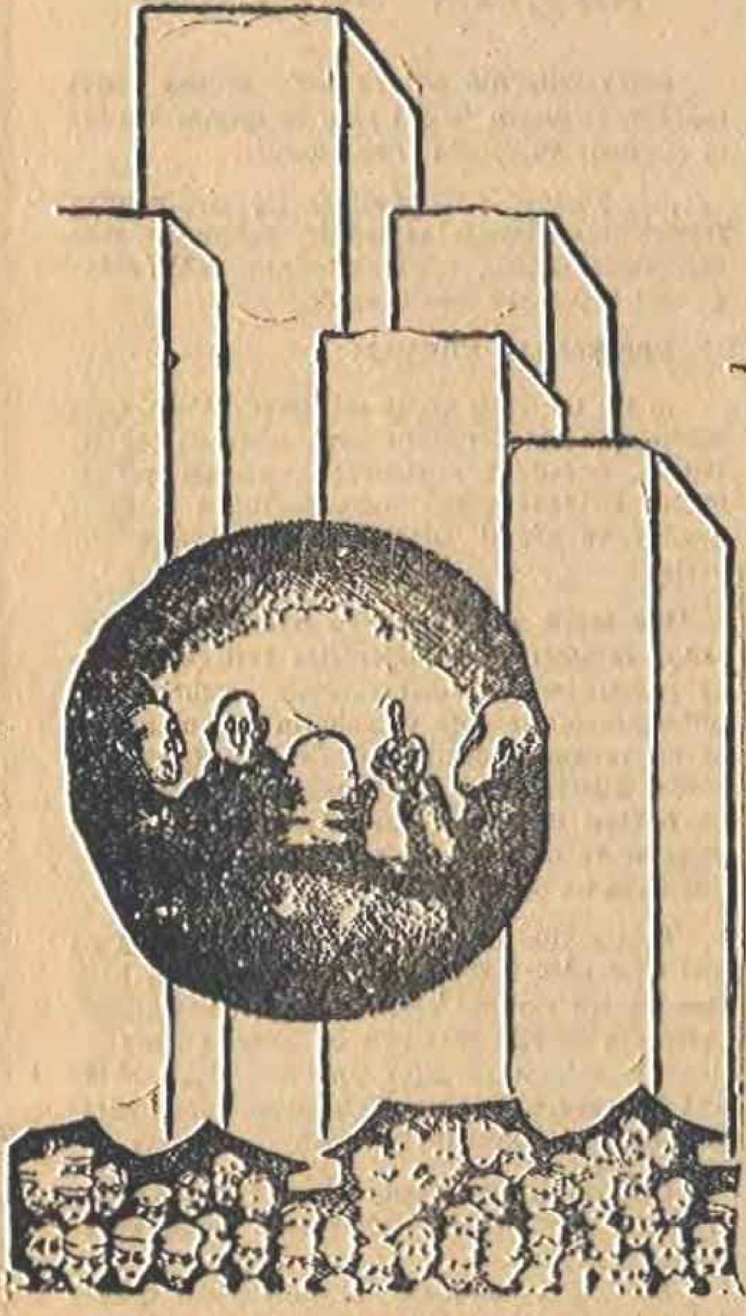
georges cogniot
KOMÜNİST ENTERNASYONAL
12,5 LİRA
temel yayınlar

SORUN YAYINLARI

	Fiyatı TL
1 — HELSİNKİ KONFERANSI Tutanaklar ve Nihal Belge	25.—
2 — DAVRANIŞLARIMIZIN KÖKENİ (2. Baskı) Dr. Serol Teber	100.—
3 — BUGÜNKÜ PORTEKİZ'DE SINIFLAR SAVAŞI (Marksist Araştırma ve İncelemeler Enstitüsü) Barbara Schilling	12.50
4 — İŞÇİ SINIFI - SENDİKALAR VE 15/16 HAZİRAN (OLAYLAR/NEDENLERİ/DAVALAR/BELGELER/ANILAR/YORUMLAR Turgan Arınır - Sırrı Öztürk	50.—
5 — İSVEÇ İSVEÇ DEDİKLERİ Mahmut Baksı	8.—
6 — DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİ Mutlu Kurtuluş	17.50
7 — SENDİKALAR VE SOSYALİZM (Tükendi) Henri Krasucki (2. Basıma hazırlanıyor)	10.—
8 — BİLİMSEL - TEKNOLOJİK DEVRİM VE ÜÇÜNCÜ DÜNYA A. Shpirt	12.50
9 — BUGÜNKÜ İSPANYA'DA SINIFLAR SAVAŞI (Marksist Araştırma ve İnceleme Enstitüsü) Hans-Werner Franz	15.—
10 — TÜRK - SOVYET HALKLARININ KARDEŞLİĞİ (Türk-Sovyet İlişkilerinin Kısa Bir Tarihçesi) Cevdet Aksan	10.—
11 — İŞÇİ SINIFINI POLİTİKA DIŞI TUTAN BURJUVA SAVUNUCU TEORİLERİN ELEŞTİRİSİ M. Ponova-F.Lerner-Y Tchoplygeulne N. Beleooussov	15.—
12 — KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ BİRİNCİ KONGRESİ VE KÜBA CUMHURİYETİ ANAYASASI	25.—
13 — SENDİKALAR VE SINIF SAVAŞIMI Henri Krasucki	10.—
14 — TARİHİN MANTIĞI (Toplatıldı) Viktor Neznanov	10.—
15 — LENİN VE KOMÜNİST ENTERNASYONAL (Yayınevinin Büyük Ekim Sosyalist Devriminin 60. Yıldönümüne Armağanı) Cevdet Aksan	25.—
16 — SEÇİLMİŞ YAPITLARI Vasil Kolarov	35.—

İsteme Adresi: SORUN YAYINLARI P.K. 231 Aksaray/İstanbul
Türkiye Dağıtımı TEMEL DAĞITIM: Divanyolu Klodfarer Cad. No: 35/2 Cağaloğlu/İstanbul

BELGESEL / BİR SEMİNER

YEREL YÖNETİM VE GÜÇ YAPISI

~ seminer ~

Belediye Sorunlarına Temel Bir Yaklaşım

Türkiye'de modern belediyeciliğin kökenleri Tanzimat'a (1839) kadar inmektedir. İlk Osmanlı Meclis-i Mebusanı'nın çıkardığı ilk yasalar, 1877 tarihli «Dersaadet Belediye Kanunu» ve «Vilayet Belediye Kanunu»dur. Cumhuriyet'in Belediye Kanunu (1580) sayılı 1930 yılında yürürlüğe girdi ve hâlâ yürürlüktedir. Bu yasaya göre kurulmuş belediye sayısı 1976 yılında 1683'dir. Türkiye nüfusunun pratik olarak yarısı (21.584.883 kişi) bu beldelerde yaşamaktadır. Aynı yıl bu belediyelerin toplam bütçeleri 11 milyar 483 milyon TL. olmuştur. Toplam belde nüfusunun 1/4'ü (5.025.341 kişi), nüfusu 1975 sayımına göre 10 binden aşağıda olan 1368 belediyenin sınırları içinde yaşamaktadır. Yine nüfusun buna yakın bir bölümü (4.869.469 kişi) de, üç büyük kent belediyesinde toplanmıştır. Geri kalan belde nüfusu, bu arada kalan 317 belediyede bulunmaktadır.

Belediye bütçelerinin gerçekleşme oranlearın ortalama % 50-60 arasında saptandığından salt belediye harcamalarının 1976 cari fiyatlarıyla 6 milyar TL. olduğu söylenebilir. Belediyelerde 60.000 memur ve 160.000 civarında işçi çalıştığı tahmin edilmektedir. Ancak, belediye sistemini yan kuruluşları (belediye işletmeleri) ile birlikte düşünmek gerekir. Yapılan taramaya göre 500 küsur beldiyenin 600'ün üstünde işletmeye sahip olduğu anlaşılmıştır. Yan kuruluşlar büyük belediyelerde, belediye bütçesinin 2-3 katı ölçüsünde bir ekonomik faaliyeti itemsil ediyorlar. Personel durumları da bu ölçek içindedir. Bunların ötesinde, merkezi bütçeden ve diğer kaynaklardan beldiyeler ve öteki yerel kuruluşlara (özel idare ve köyler) önemli akımlar (para, mal ve hizmet) vardır.

Şimdi, milli ekonomi içinde bu büyüklüklere varmış, daah da önemisi, halkın hergün yaşadığı bir gerçek olgu hakkında neler biliyoruz? Bugüne kadar gelen «mahalli idare» ve özellikle «belediye literatürünü» bir kaç grupta toplanabilir:

I. Genel Yaklaşımlar: Bunlar daha çok hukuk (idare hukuku, mali hukuk, seçim hukuku, ceza hukuku vb.) sosyoloji ve tarih açılarından olaya yaklaşmaya çalışırlar; kantilatif bir çalışma ve araştırma ürünü değil, normatif alanda kanunların, içtihatların ve eldeki diğer verilerin aktarım ve yorumuna dayanmaktadır.

II. Özel konularda ya da sorunlarda yazılmış kitap ve makaleler: Monografi türündeki kitapların sayısı ço kazdır. Ancak, daha çok meslek periyodiklerinde yer alan makaleler bu grup literatürün esas gövdesini oluşturmaktadır. Birbiriyle çelişen ve çok özel konuları kapsayan bu makaleler kolleksiyonundan bir bütüne ulaşmak çok güç görünmektedir.

III. Gazete yazıları, fıkralar ve şikâyteler: Hergün yüzlercesi yayınlanan bu yazı ve mektupları, aslında, çok önemli bir araştırma malzemesi sağlamaktadır. «Burhan Felek» yaklaşımı diyebileceğimiz bu tür yazıların prototipi, tarih, şikayet ve «eğer ben olsaydım» yollu tavsiye ve önerileri içeren kişisel ve toplumsal «tepki» niteliğindedir.

IV. Araştırmalar: Bu alanda iki araştırmanın sonuçlandığını biliyoruz: Prof. Fehmi Yavuz'un, 1965'de sonuçlandırdığı «Türk Mahalli İdarelerinin Yeniden Düzenlenmesi Üzerine Bir Araştırma»sı. (TODAİE ve DPT ortak yayını olarak 1966'da kitaplaştırıldı.) Ve İçişleri Bakanlığı iç düzen çalışmaları arasında yr alan 23 monografiden oluşmuş «Belediyeler» serisi. Bu çalışmayı özetleyen sonuç raporu da kitap olarak yayınlanmıştır. Prof. Yavuz'un yönettiği çalışmanın tüm mahalli idareleri kapsadığı düşünülürse, sırf beldiye konusunda yapılmış tek kapsamlı araştırma, İçişleri Bakanlığı'nın iç düzen çalışması olarak ortaya çıkıyor. Ancak, bu çalışmayı teknik açıdan araştırma demek güç. Daha çok belediyelerin kanuni görevlerinin ne olduğu ve ne gibi engellerle karşılaştığını anlamaya yönelik bir tarama niteliğinde. Sadece, Çoker-Uzelgün'ün «Belediye Harcamaları» (6 No.lu monografi), kantilatif bir yaklaşımın Türkiye'deki tek ürünü sayılabilir.

Niçin belediye olgusuna kantilatif yaklaşımlarla gidilmemektedir? Binlrce belediye ünitesi, milyonlarca verinin, istatistik ve sayının kaynağı değil midir? Buna olumlu cevap vermek kolay değil. Yıllık olarak bilinen belediye serileri sadece şunlar: Belediye bütçeleri, son sayıma göre belediye nüfusları, bledlye sayıları. Temel veri niteliğindeki kesin hesap rakamları 1968-69 yılları için Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından il bazında toplanmış. Bu tarihten sonra, İçişleri Bakanlığı ile DİE arasındaki işbirliği gevşemiş, istatistik üretimi durmuş,e nazından çok yavaşlamşı. Zaten bu istatistikler (komputer outputları) belediye bazında kullanıma elverişli değil; her yıl için belediyelere ayrı bir kod verilmiş, seri içinde belediye izlemek imkânsız. Belediye kesin hesaplarının Sayıştay'a gönderilmesi yasal bir zorunluluk. Ancak, Sayıştay bu işi asıl görevi saymadığı için, bu hesapları gerektiğinde inceliyor ve herhangi bir istatistik üretmiyor. Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü ile Maliye Bakanlığı da bu alanda bilgi üretimine geçemiyor. Oysa, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 1925'ten 1939 yılına kadar belediye kesin hesapları, personel, araç, gereç vb. konularındaki istatistikleri her alandaki araştırıcıyı bugün dahi memnun edecek mükemmelliktedir.

(Devam Edecek)

Belediyelerin işlevlerinin ve politik yapılarının sayısal görünümü

İller Bankasının 1975-76 yılı içme suyu, elektrik, kanalizasyon ve diğer işlerle ilgili yatırım tahsisleri incelendiğinde, bu tahsislerin nüfusa oranla büyük bir kısmının dördüncü grup belediyelere tahsis edildiği gözlenmiştir. 1975 ve 1976 yıllarında yukarıda sayılan işlere toplam 5.235 milyon TL. yalnız İller Bankasından kanalize edilmiş bulunmaktadır.

1974 yılında DSİ'nin ve YSE'nin içme susyu, köy yolları ile ilgili yatırım toplamları 2.669 milyon TL. iken, 1975-1976 döneminde bu işler için 9.250 milyon TL. gerçekleştirilmiştir. Daha başka bir ifade ile, 1974 yılında kırsal alana kanalize edilen yatırım miktarı 4 milyar TL. civarında iken, 1975-1976 yıllarında 15 milyar TL. civarına yaklaşmıştır.

Yukarıdaki hesaplamalara, Maliye, İmar İskân, Bayındırlık, İçişleri, Turizm Bakanlıkları ile İller Bankası yardımlarını da eklediğimizde 1975-1976 yılı sübvansiyonlarının 20 milyar civarında oluştuğunu söylemek mümkün olabilir.

Dört grup belediyeler topluluğunun, 1973 Belediye Seçimlerine göre parti dağılımları incelendiğinde, birinci grupta CHP ve AP'nin belediye sayısı olarak dağılımının yüzde 42'şer olduğu görülmektedir. Burada dikkati çeken husus, bu grubun yüksek nüfus ve yüksek bütçelerinde CHP yüzde 70 belediye başkanlığına sahiptir. Bu grubun aşağı bütçe ve aşağı nüfusunda ise, CHP belediye başkanlıklarının yüzde 36'sına hakim bulunmaktadır. İkinci grupta CHP yüzde 38'ini, üçüncü grupta yüzde 33'ünü ve nihayet dördüncü grupta ise yüzde 30'unu elinde bulundurmaktadır. Başka bir deyişle, Belediye Başkanlıklarına CHP büyük nüfus ve bütçe gruplarında, AP ise düşük nüfus ve bütçe gruplarında hakim durumdadır.

1973 Belediye Başkanlığı seçimi oy dağılımları incelendiğinde, katılma oranlarının az olduğu büyük kentlerde CHP'nin fazla oy topladığı, buna karşılık katılma oranının yüksek olduğu küçük kentler ve küçük belediyelerde ise AP'nin fazla oy aldığı gözlenmektedir.

CHP'nin üstünlüğü olan belediye nüfuslarının toplamı 8 milyon kişi civarındadır. AP ve diğer partilerin üstünlüğü olan yerlerdeki toplam belediye nüfusları ise yaklaşık 13 milyon civarında bulunmaktadır.

Bütün gruplarda kişi başına düşen bütçe gelirleri aşağı yukarı birbirlerine çok yakın bulunmaktadır. Özellikle küçük belediyelerin bulunduğu dördüncü grup daha ziyade iktidara yakın belediyelerden oluşmuş bulunmaktadır. Bunlarda kişi başına düşen bütçe gelirlerinin fazla olması, politik belediyeler olmasından ileri gelmektedir.

Yukarıda değindiğimiz mahalli idareler sorunlarının günümüze kadar neden çözümlenemediğinin gerçek nedeni, politik yapı incelendikten sonra daha da aydınlanmış bulunmaktadır. Yukarıda belirlediğimiz temennilerin uygulamaya sokulması ve belediyelerin mali özerkliğine kavuşturulması bu düzen içinde imkânsız görülmektedir. Ayrıca, mahalli idare politikaları ile genel seçim politikaları arasındaki yakın ilişkiler, gerek taban fiyat politikalarının genel seçimleri etkileme gücünden gerek diğre ekonomik politikaların seçimlerle olan ilişkilerinden çok daha etkindir.

Şimdi yukarıda sorduğumuz sorunların cevaplarını verebiliriz.

Belirtilen tüm temenniler günümüzde düşünülüp ortaya atılmamış daha önceden de ilgili noktalara iletilmiş ve dokümanları hazırlanmış ve hatta bazıları kanun haline getirilmek üzere meclislere sevk edilmiş ve kadük olmuştur.

Bu teklif ve temennilerin uygulamaya sokulmak istenmemsi, özellikl dördüncü grupta bulunan ve politik belediyeler diyebileceğimiz belediyeleri, Merkezi Hükümet Yöneticilerinin bazı organları ile devamlı merkez kontrolu altında tutma istemidir.

Gayet açıktır ki, güçlenen mahalli idareler (belediyeler), mali özerkliklerine kavuşturulduğunda, Merkezi Hükümet Yöneticilerinin politik yerel güçleri de zayıflama temayülü gösterebilecektir. Yerl idarelerinin güçsüzlüğü ve merkeze bağımlılığı, Merkezi Hükümte Yöneticilerinin güçlülüğünün simgesidir.

Uluslararası sendikal hareket ve Türkiye

— 3 —

1905'teki Amsterdam Konferansında Fransız CGT'si, 8 saatlik çalışma süresi, genel grev, antimilitarizm gibi önemli konuları gündeme getirmeye çalışacak, ancak başaramayacaktır.

Konferans 1907'de Christiania'da, 1909'da Paris'te toplanır.

1911'de Budapeşte'de toplana nkonferans gangster sendikacılığın babalarından sayılan Samuel Gompers'in başkanlığındaki Amerikan ALF'nin delegesi de katılır.

Nihayet 1913'de toplanan Zurich konferansında, uluslararası örgütün yapısı belinginleşir ve Uluslararası Sendikalar Federasyonu adını alır. Legein başkanlığa seçilir.

Örgütün üye sayısı 1904'ten beri durmadan çoğalmıştır.

USF içinde egemen bir sendikacılık anlayışı yoktur. Fransız, İtalyan ve İspanyol sendikaları daha çok anarko-sendikalizmin etkisindedir. İngiliz ve Amerikan sendikaları, açık sağ sendikalizmin damgasını taşımaktadır. Ağırlığı elde tutan Alman sendikaları ise, 2. Enternasyonal'in oportünist fikirlerine bağlıdır.

Kızıl Sendikalar Enternasyonali Genel Sekreterliğini yapmış olan Lozovski, USF'yi «uluslararası posta kutusu»; Lenin ise, USF başkanı Legein'i «karşı-devrimci burjuvazinin ve monarşinin hizmetindeki iğrenç işçi sınıfı celladı» olarak nitelendirecektir.

Birinci Dünya Savaşı sırasında USF'nin faaliyeti duru, şoven ve milliyetçi yanları su yüzüne çıkan USF üyesi sendikalar birbirlerini suçlamaya girişerek emperyalizmin tuzağına düşerler ve 1871 Paris Komünü sırasında Fransız ve Alman işçileri aarsında şahlanmış olan proletarya enternasyonalizmi ruhu gölgede kalır.

Bununla birlikte, Amerikan AFL 1914'teki kongresinde, savaştan hemen sonra uluslararası sendikal birliğin yeniden kurulması gerektiğini ileri sürer. 1915 yılında Fransız ve İngiliz sendikacıları Londra'da buluşurlar. 1916'da Leeds kentinde İngiliz, Fransız, Belçikalı ve İtalyanların katılmasıyla bir konferans toplanır. Bunu 1917 ve 1919'da iki kez Bern'de toplanan konferanslar izler. İngiltere, Fransa, Belçika, Almanya, Avusturya, Hollanda, Norveç, İsviçre dahil 16 ülkeden 53 delege katılır. Amaç uluslararası sendikal örgütü yeniden canlandırmaktır. Sovyet sendikalarının bu çalışmalara katılmasına olanak tanınmaz.

1919 Amsterdam Kongresiyle USF yeniden kurulur. Kongrede Almanlar ile İngiliz ve Fransızlar arasında çok sert tartışmalar geçmiştir.

Anatüzüğünün 8. maddesine göre USF'nin amaçları şöyle sıralanmıştır:

a) Tüm ülkelerin sendikal hareketleri arasında bağlarıı geliştirerek uluslararası işçi sınıfının birliğini gerçekleştirmek.

b) USF alanı içinde yer alan Uluslararası Meslek (ya da İşkolu) Sekretaryalarını geliştirmek.

c) Ulusal ve uluslararası düzeyde tüm ülkelerdeki sendikal hareketin çabalarını ve çıkarlarını desteklemek.

d) Uluslararası toplumsal mevzuatın ilerlemesini teşvik etmek.

e) İşçi eğitimini teşvik etmek.

f) Her türlü savaşı önlemek ve gericilikle savaşmak.

Savaştan sonra sendikalaşma eğilimi büyük bir hız kaaznmıştır. İngiltere, Fransa, Almanya ve ABD'de sendikalı işçi sayısında çok büyük artışlara rastlanır.

USF'nin çalışma alanında, 28 Haziran 1919'da imzalanan Versailles Anlaşmasıyla kurulan Uluslararası Çalışma Örgütü (UÇÖ) büyük yer tutar.

USF Batı Avrupa dışında yaygınlık göteremez. USF ile Uluslararası İşkolu Sekretaryaları arasında çok sıkı bir bağ kurulmuştur. Biçimsel olarak orgaink bir bütünlük söz konusu olmasa bile, USF'nin 7.495.000 üyeyi kapsayan (1933) 3" Meslek Sekretaryasını kapsadığından söz edilı bilmektedir.

Tekelcilik aşamasındaki kapitalist sisteminin 1929 bunalımı, kapitalist ülke sendikal örgütlerini savunma durumuna, kazanımları elde tutabilme sfavaşımına itmiştir. İşsizlik görülmemiş boyutlara varmıştır. Öte yandan faşizm tırmanmaktadır. 1920 yılında USF'nin 22 milyonu aşan üye sayısı, Hitler ve Mussolini karşısında Alman ve İtalyan sendikalarının tutunamamaları sonucunda 9 milyona (Mart 1935) düşecektir. 1936 Temmuzunda Londra'da USF'nin Kongresinin toplanmasından hemen sonra, İspanya'da iç savaş patlak veriyor ve USF bir örgütünden daha oluyordu.

İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı kapıyı çalarken, işçi sınıfının uluslararası sendikal birliği sağlanmış değildi. 1920'de Hristiyan Sendikaları Uluslararası Konfederasyonu (HSUK) 1921'de de Kızıl Sendikalar Enternasyonali (Profintern) kurulmuştur.

Sovyet kaynaklarına göre, USF içinde ,İngiltere'nin ve Fransa'nın gerici sendika liderleri ağırlıklı bir konuma sahiptirler.» «Tüm faaliyeti, 2. Enternasyonal yanlısı oportünist partilerin politikasına bağlıydı. Amsterdam Enternasyonali (USF'nin diğer adı), burjuvazi ile proletaryanın işbirliğini savunuyor ve işçi sınıfının devrimci savaşım biçimlerini tanımıyordu. Amsterdam «Enternasyonali»nin yönetimi, işçi hareketini bölmeyi hedefleyen bir politika izledi; federasyondan sol sendikaları dışlıyor, sendikal hareketin birliğini gerçekleştirme, sermayenin saldırısına, savaş tehlikesine, gericiliğe ve faşizme karşı ortak savaşım verme yolunda Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nden gelen tüm önerileri geri çeviriyordu.»

1. 1. 3. Kızıl Sendikalar Enternasyonali

1917 Oktobr Devrimiyle insanlık tarihinde bir çığır açılmıştır. Yeryüzünde ilk sosyalist devlet kurulmuştur. Oktobr Devriminde sendikal örgütlerin oynadıkları rol bilinmektedir. Lenin, «İşçi sınıfının, Sovyet sendikalarının desteği olmasa Sovyet iktidarı 24 ay, hatta 24 saat bile ayakta kalamazdı» demiştir.

(Devam Edecek)

SÖZLÜK

KOOPERATİF KÖYLÜLERİ SINIFI:

Tüm emekçi köylülerin, kırsal kesim işçilerinin bir bölümünün, orta çiftçilerin yanısıra, tarımsal üretim kooperatiflerinde çalışan birçok sanayi işçisinin, gönüllü ortak birleşmeleriyle doğmuş olan, sosyalist toplumdaki temel sınıflardan biri...

Bu sınıf, işçi sınıfının en önemli bağlaşığı ve tarımsal üretimin asıl dayanağı olduktan başka, sosyalist toplumda politik iktidarın uygulanmasına da katılır.

Kırsal ekonominin, kır kesimindeki çalışmanın ve köyün yaşam koşullarının sosyalistleşip gelişmesiyle, kooperatif köylüleri sınıfının da hem maddi yaşam koşulları, hem bilinci, hem de düşünme tarzı zihniyeti nitelikçe değişime uğrar. Gelişmiş sosyalist toplumun biçimlendirilmesi sırasında kooperatif mülkiyeti toplumlaşmaya devam eder, büyük kooperatif kuruluşları ve birlikleri doğar. Modern tekniğe dayanarak sanayide kullanılan üretim yöntemlerine geçilmesiyle birlikte, tarımsal çalışma da, sanayi çalışmasına yaklaşmaya devam eder. Köyün, yaşama ve çalışma koşullarının değişmesi, kent ile kırsal kesim arasındaki önemli farkların gitgide azalmasına yol açar.

Kooperatif köylüleri sınıfı bu zemin üzerinde geliştiği ölçüde, bu sınıf, işçi sınıfına daha çok yaklaşmakta; böylece, ileride sınıfsız toplum aşamasında bu sınıflar arasındaki tüm farkların ortadan silinmesi için gerekli önkoşulları hazırlanmaktadır.

KİŞİSELCİLİK:

Özellikle ABD'de yaygın olan, burjuvazinin son dönemine ait, Protestan dinbilimine sıkıca bağlı dinsel - idealist bir burjuva felsefesine verilen ad...

Kişiselcilik, özellikle Amerikan filozoflarından Brightman ve Flewelling tarafından temsil edilir. Leibniz'in monad'larla ilgili idealist öğretisine dayanır ve ruhsal bir cevher olarak kavranan «kişiye birincil varlık öğesi, en yüksek düzeydeki ruhsal değer özellikleri yakıştırılır.

(Devamı 8. Sayfada)

RADYOLAR

TRT-1

- 06.00 Açılış ve Progra...
- 06.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
- 07.00 Kısa Haberler
- 07.30 Haberler
- 07.40 Sabahtan Sabaha
- 09.00 Kısa Haberler
- 09.02 Kadın Dünyası
- 10.00 Kısa Haberler
- 10.01 Arkası Yarın
- 11.05 Hafif Müzik
- 11.20 Türküler
- 11.40 Şarkılar
- 12.10 Öğle Üzeri
- 13.00 Haberler
- 13.15 Hafif Müzik
- 14.32 Müzik Bahçesinden
- 15.00 Kısa Haberler
- 15.20 Şarkılar
- 15.40 Hafif Müzik
- 16.05 Türküler Geçidi
- 16.30 Şarkılar Geçidi
- 17.00 Kısa Haberler
- 17.02 Akşama Doğru
- 18.00 Kısa Haberler
- 18.01 Çocuk Bahçesi
- 18.16 Laf Lafı Açar
- 19.00 Haberler
- 20.02 Çocuklar İçin On Dakika
- 20.12 Hafif Müzik
- 20.15 Köy Dağarcığı
- 20.40 Şarkılar
- 21.00 Kısa Haberler
- 21.02 Türküler Geçidi
- 21.20 Tangolar
- 21.40 Şarkılar
- 22.00 Kısa Haberler
- 22.40 Türküler
- 23.00 Haberler
- 23.10 Beraber ve Solo Şarkılar
- 23.40 Türküler
- 24.00 Kısa Haberler
- 00.02 Gece Konseri
- 00.55 Kısa Haberler
- 01.00 Program ve Kapanış

TRT-2

- 08.00 Açılış ve Program
- 08.02 Gün Başlıyor
- 09.00 Olayların İçinden
- 09.30 Türküler
- 09.45 Müzik Sözlüğü
- 10.15 Metin Güyer'den Şarkılar
- 10.30 Hafif Müzik
- 10.50 Türküler
- 11.10 Şarkılar
- 12.00 Çeşitli Solola
- 12.20 Şarkılar
- 13.00 Haberler
- 13.15 Çeşitli Klâsik Müzik
- 13.30 Olayların İçinden
- 14.30 Çeşitli Müzik
- 15.00 Solistlerden Seçmeler
- 15.30 Türküler ve Oyun Havaları
- 16.00 Hafif Müzik
- 16.20 Arkası Yarın
- 16.40 Türküler
- 17.00 Türk Yorumcuları
- 17.30 Fasıl
- 18.00 Türk Halk Müziği Toplu Programı
- 18.30 İşte Doğa
- 18.50 Hafif Müzik
- 19.00 Haberler
- 19.45 Küçük Koro
- 20.15 Küçük Konser
- 20.45 Nazan Balkırtan'dan Türküler
- 21.00 Bir Sanatçının Günlüğü
- 21.30 Bizden Sesler
- 22.00 Türküler Geçidi
- 22.30 Solistler Geçidi
- 23.00 Küçük Konser
- 23.30 Haberler
- 23.35 Saz Eserleri ve Saz Soloları
- 23.55 Program ve Kapanış

TRT-3

- 07.00 Açılış ve Program
- 07.02 Güne Başlarken
- 08.00 Sabah Konseri
- 09.00 Türkçe Haberler
- 09.03 Barok Müzik
- 09.30 The Supremes Topluluğu Çalıyor
- 10.00 Çağdaş Sanatçılarımız
- 10.30 Diskoteğimizden
- 11.00 Öğleye Doğru
- 12.00 Türkçe Haberler
- 12.03 İngilizce Haberler
- 12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
- 13.00 Konser Saati
- 14.30 Caz Müziği Vood Herman ve Orkestrası
- 15.00 Günün Konseri
- 16.00 Oda Müziği
- 17.00 Türkçe Haberler
- 17.03 İngilizce Haberler
- 17.06 Plâklar Arasında
- 18.00 Stüdyo FM
- 19.00 Akşam Konseri
- 20.00 Liedler ve Aryalar
- 20.30 Melodiler Geçidi
- 21.00 Müzik Takvimi
- 22.00 Türkçe Haberler
- 22.03 İngilizce Haberler
- 22.06 Gecenin Getirdikleri
- 23.00 Pazartesi Konseri
- 24.00 Gece ve Müzik
- 01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

- 18.30 HABERLER
- 18.35 GÖKKUŞAĞI
- 19.30 SPOR
- 20.30 HABERLER
- 21.15 MİNİK KONSER
- 21.20 KİTAPLAR ve DÜŞÜNCELER
- 22.05 TÜRK HAFİF MÜZİĞİ "Ajda Pekkan"
- 22.30 LÂNET (1)
- 23.15 HABERLER

Eylemde ve Gerçekte HUKUKUN PAYI

Bu şartlar altında, kapitalizmin tekelci aşamasında, devrimin gerçekleştirilmesinde belirli bir yasal ve hukuki süreklilik yani kapitalizmin sınıf tahakkümünün bertaraf edilmesi mümkün olabilir

— 103 —

Her iki halde de, gerçeği değiştiren hem nispeten bağımsız hem de ona tâbi somut bir etkendir; her iki sistemde de, hem kaba kuvvetten ve hem soyut ahlâktan ayrı bir işlevi vardır ve bu ikisi arasında yer alarak istenilen ile mümkün olan arasındaki çelişik ilişkileri ayarlar.

Nihayet her iki sistemde de, teorik biling ile deneysel pratik arasında yine hukuk ilişkisine özgü bir değiştirici rolü oynar.

Altıncı Fasıl
BARIŞÇI YOLLAR

Buradaki amacımız, kapitalist Devlet sisteminden sosyalist Devlet sistemine şiddete dayanmayan, barışçı yollardan geçmenin esası, sınırları ve koşulları üzerinde genel nitelikte felsefi veya siyasi düşünceler ileri sürmek değildir. Sadece sosyal ilişkilerin hukuki yönünü incelemenin bu sorunun anlaşılmasına ne bakımdan katkıda bulunabileceğini ve bu öngörülerin hukuk planında nasıl yansıyabileceğini araştırmak istiyoruz.

ŞİDDETTEN KAÇINMAK ARZUYA ŞAYAN VE MÜMKÜNDÜR.

1. Gelecek şimdilik zamanın içindedir.

Kapitalist hukuku ve sosyalist hukuku ardarda incelememizin sonucunda bazı sabit değerler ve veriler saptamış bulunuyoruz. Şu anlamda ki, iktidara kimin sahip olduğu, iktidarın biçimi ve yönü bir kenara bırakılacak olursa, rejimden rejime değişmeyen konstantlar söz konusudur:

1. Şiddete başvurmaktan kaçınabilir de, kaçınılmayabilir de. Şiddet her zaman en faydalı yol değildir. Hatta zararlı da olabilir. Kapitalist Devlette ve muhalefette bu bizi blanquiste maceracılığa sürükleyebilir; sosyalist Devlette ve iktidarda ahlâktan kopmaya yol açabilir.

2. Hukuk her iki sistemde de davranışları belirleyen kültürel bir unsur, bir motör bir dayanak noktası veya bir fren olarak müdahale eder. Kapitalist rejimde hem tahakküm hukuku alanında hem de karşı-hukuk alanında, sosyalist rejimde hem kapitalizmden miras kalan hukuk alanında hem de yeni hukuk sektöründe bu rolü oynar.

Tasfiyesi gereken hukuk kapitalizme karşı mücadele süreci içinde ne kadar tasfiye edilebilmiş, yeniden yaratılacak hukuk aynı süreç içinde ne ölçüde yaratılabilmişse, Sosyalist Devlet o kadar daha elverişli koşullardan yararlanmış olur.

3. Tekelci kapitalizmin sosyal kesinlemeleri, yakın geleceği aydınlatmakla birlikte, «sosyalist bilincin» dayandığı özlemleri teşvik eder.

4. Tekelci hukuku nkollektif ve kişiselsizleştirilmiş yapıları ve zorunlu olarak planlamaya dayanan oryantasyonu, sosyalist ekonominin kollektif ve planlı yapılarını hazırlar.

Tekelci kapitalizmden sosyalizme geçiş, daha önce de gördüğümüz gibi, mutlaka daha başlangıçta toprağın kamulaştırılmasını gerektirmez, her şeyden önce sınai ve mali sermayenin özel mülkiyetten ve özel yönetimden çıkarılmasını gerekli kılar. Kollektif yapıların iptalini değil, mülksüzleştirmelerini gerektirir. Devlet aygıtının yapılarındaki değişikliklerin etmel amacı bu süreci güvence altına almaktır.

Bu şartlar altında, kapitalizmin tekelci aşamasında, devrimin gerçekleştirilmesinde belirli bir yasal ve hukuki süreklilik, yani kapitalizmin sınıf tahakkümünün bertaraf edilmesi mümkün olabilir.

4. Hukuk kuralı kendiliğinden ilerici bir doğrultuda gelişmez; yukarda belirttiğimiz karakteristiklere cevap veren her yeni hukuk kuralı ancak yoğun bir politik faaliyetin, o kuralın getirilmesinde çıkarları olanların çabalarının meyvesi olabilir; bir kere kabul edildikten sonra da daha sonraki ortak politik faaliyetlerinin dayanacağı yeni bir unsur olur.

Kapitalist rejimde hukuk kuralı kitlelerin kavgacılığına bağlıdır; sosyalist rejimde ekonomik ve kültürel kalkınmaya ve gerek iktidarın gerekse halkın bu kalkınma üzerindeki baskısına bağlıdır. Gelecekteki iktidarın halkın eylemini mücadeleci bir anlayış içinde hükümet sorunlarına yöneltmeye şimdiden alışması ve bu girişimini sürdürmesi gerekir.

(Devamı var)

Dünya Sendikalar Kongresi Belgeleri

Bu koşullarda, dünya nüfusunun yarısı demek olan 2 milyar insan, kötü beslenmeden muzdariptir; yani günde alınması gereken en az kalori miktarı olarak salık verilen 1900 kaloriden daha az alabilmektedirler

— 2 —

Dünya Bankası, 1974-1975 yıllarında 650 milyon kadar insanın «yoksunluk içinde» yaşadığını belirtti; yani bu insanların yıllık gelirl, 50 ile 90 dolar arasında bulunuyordu. 500 milyon insan da «büyük bir yoksulluk içindeydi»; yani yıllık gelirleri 100 ile 150 dolar arasında değişiyordu. 1985 yılı için yapılan tahminlerde, kıtlık içinde olacakların sayısı 750 milyon olarak belirtiliyor.

Bu koşullarda, dünya nüfusunun yarısı demek olan 2 milyar insan, kötü beslenmeden muzdariptir; yani günde alınması gereken en az kalori miktarı olarak salık verilen 1900 kaloriden daha az alabilmektedirler. Bu nedenle, insanın her türlü hastalık karşısındaki direnci büyük ölçüde azalmakta, çocuklarda ölüm oranı bazı Afrika ülkelerinde binde 200'ü bulmakta hatta geçmektedir; ortalama ölüm yaşı 43 ile 50 yıl arasında bulunmaktadır. 1975 yılında, 4-5 milyon insan kötü beslenme nedeniyle ölmüştür.

İşsizliğin artması nedeniyle işgücünün kullanılmamasını, ziyan edilmesini görmek şaşırtıcı değil midir? Bunalım öncesi yılların gelişmiş kapitalist ülkelerinde, işsiz sayısının toplam işgücüne oranı % 2 ile 3 arasındayken, bugün bu oran % 6'yı geçmiş bulunuyor. Bütün bir üretim alanlarının terkedilmesi, işyerlerinin kapatılması, üretim kapasitelerinin olanaklı düzeyin altında değerlendirilmesi, işgücünün aşırı sömürüsü, çalışmanın özündeki gerileme, doğal kaynaklarda ve çevre koşullarında israf, savrukluğu doğal bir olay haline getirmiştir. Öte yandan ayırımcılık, işsizlik alanında dahi yer bulabiliyor. ABD'de, zenci işsizlerin oranı % 13'yi, zenci gençlerin ise % 37'yi aşıyor. OECD ülkelerinde, işsizlerin % 40'ını, 25 yaşından küçük gençler oluşturuyor. Kadınlar için de durum aynıdır. Gelişmiş kapitalist ülkelerle ilgili bu sayılara, az-gelişmiş ülkelerdeki 33 milyon işsizi, milyonlarca sürekli işsizi, gelirleri, yukarıda tanımlanan yoksulluk eşiğinde bulunan «sınırlı istihdam» koşullarındaki 280 milyon insanı eklemek gerek.

Ya konut koşulları için ne demeli? Dünya nüfusunun % 63'ü kırsal alanlarda yaşıyor. 2000 yılına doğru, bu oranın % 50'ye düşmesi olasıdır. Bu, fazladan bir milyar insanı kentlerin emmek zorunda kalacağı anlamına gelir. O durumda, dünyada, nüfusu 1 milyonu geçen 200'den fazla kent olacaktır. Bu çaptaki kentlerin sayısı 1976'da 60 idi.

Oysa günümüzde, Üçüncü Dünya'da 200 milyon yoksul insan kentlerde yaşıyor. Pek çok büyük metropolde, bunların % 30'u gecekondu ya da barakalarda oturmaktadır. 3 kişiye bir odanın düştüğü bir ev «aşırı meskûn» kabul edilirse, böylesi konutların oranı İran'da % 45, Pakistan'da % 60, Filipinler'de % 35, Meksika'da % 55'tir. Kalküta'da nüfusun % 70'i tek odalı konutlarda yaşamaktadır.

Bütün bu durum, ücretlerin satın-alma gücünü durmadan yontan enflasyon ve fiyatların artışı nedeniyle ağırlaşma eğilimindedir. Paranın oynaklığı ve düzensizliği, uluslararası tekeller kanalıyla bir ülkeden diğerine yapılan spekülasyon amaçlı sermaye transferleri, çelişkileri ve dengesizlikleri artıyor.

Gelişmekte olan ülkeler tarafından elde edilen birkaç başarı da, onların sefaletten kurtulmaları, kapitalizmin adaletsiz uluslararası ekonomik ilişkiler sistemi ilişmesini durdurabilmeleri için yeterli olmuyor. Bu genç devletlerin borçlarının 300 milyar doların üstünde olduğu tahmin ediliyor ve bu miktar, gelişmiş kapitalist ülkelerde ekonomik faaliyetin yavaşlamasına bağlı olarak gerilemeye uğrayan ihracatlarından kazanabilecekleri miktarı aşıyor. 8 gelişmiş kapitalist ülke ile 19 gelişmekte olan devlet arasında aylarca süren görüşmelerden sonra 1977 Mayıs'ındaki Kuzey-Güney Konferansı'nın başarısızlıkla sonuçlanması, bugün varolan adaletsiz dünya ekonomik düzeyinin yeni baştan düzenlenmesini haklı olarak isteyen genç devletler ile emperyalist güçler arasındaki çelişkilerin keskinleşmekte olduğunu bir kez daha gösterdi.

Dünyada 800 milyon insanın kur-yazar olmaması bir skandaldır. Eğitim alanındaki bunalımın, yoksul aile çocuklarının yüksek düzeyde öğrenimden yararlanabilmelerine engel olan öğretim sistemlerindeki eşitsizliklerin de altını çizmek gerekir. Bu tabloya, bir de işsizlerindeki artışı, ahlaki değerlerde bozulmayı, suç işleme eğilimlerin, uyuşturucu madde kullanımının, seks ticaretinin, çürümenin ve şiddete başvurmanın kaygı verici artışını, sendikal çalışmaların önüne çıkarılan engelleri, paralı komandoların, patron beslemesi haydut çetelerinin, işçilerin ve diğer yurttaşların yaşamlarına ve özgürlüklerine saldıran yeni tip faşist grupların cezasız kalmalarına ilişkin gelişimleri eklemek gerek. Maddi ve manevi yaşamın tüm yönlerini altüst eden kapitalist toplumda, çelişkilerin tam anlamıyla patlamasına tanık olunmaktadır.

Hiç kimse bize, bu toplumu sistemli bir şekilde kapkara gösterdiğimizi söyleyemez. Bu olayları biz kafamızdan uydurmuyoruz; bu son derece suçlayıcı niteliklteki sayıları biz kafamızdan uydurmadık. Bu sayıları, bizim görüşlerimizi paylaşmadıkları bilinen kuruluşlar vermektedir. Kaldı ki, kağıt üzerinde verilen bu "sınırlı" sayıların, milyonlarca insanın derin sıkıntılı durumunu yeterince dile getiremediğini de görmek gerekir.

Hiç kuşkusuz ki eşitsizlikler ülkelere göre değişmektedir. Bu, ekonomik gelişimin farklı düzeylerde bulunmasına ve dolayısıyla işçi sınıfının onyıllarca yıllık sabırlı örgütlenme çalışması içinde özellikle bazı gelişmiş kapitalist ülkelerde oldukça önemli kazanımların, başarıların dayatılmasını sağlayan savaşımlara bağlıdır.

Bu ölçüler, toplumsal alanda (sosyal güvenlik, emeklilik, işsizliğe karşı güvence, işten çıkarılma ve sonuçları, satın alma gücünün garanti edilmesi vb.), sendikal haklar ve —işyerlerinde ve diğer düzeylerde— söz sahibi olmaya da denetim yetkileri konusunda ve demokratik haklar alanında kazanımlar açısından da geçerlidir.

Elde edilen haklar ve kazanımlar sadece biçimsel değildir. Haklar ve kazanımlar, kapitalist sömürüyü ve egemenliği sınırlamaya katkıda bulunmakta; işçi sınıfını, emekçileri, politik ve sendikal örgütlerini, tekellerin ve iktidarlarının dikkate almak zorunda oldukları önemli bir güç haline getirmektedir. Bu haklar ve kazanımlar pekiştirilmeyi, geliştirilmeyi istemektedir. Bunları küçümsemek söz konusu olmamalıdır: yoksa bu ülke işçilerinin eylemini ve yeni bir topluma giden yollarının aldığı biçimleri kavrayamayız.

(Devam Edecek)

K. ZELINSKI

SOVYET EDEBİYATI

Bu ortak çizgiler, sadece, (Halkların kardeşliği, sosyalist kuruluş vs. gibi tüm Sovyet edebiyatlarına özgü) konularda sınırlı değildir. Aynı zamanda ulusal tarzların değişmesinde, üslup ve biçimlerin evriminde de yansır

— 148 —

Anlatımı kolaylaştırmak için başvurduğumuz bu kümelendirmenin bilimselden çok sübjektif ve oldukça keyfi olduğunu hemen söyleyelim. Yeni olumlu kahraman tipi, güncel olayların tüm çelişkileriyle gerçekçi ve doğru olarak yansıtılması, ister tarihsel benzetmelerden isterse formalist ve natüralist yöntemlerden kaynaklansın sanatsal gerçeğin tahrifiyle mücadele, tüm Sovyet halklarının ve uluslarının edebi gelişmelerine damgasını vurmuştur. Sovyet edebiyatı, ana çizgileriyle, biçimde çokuluslu, içerikte birlikli bir edebiyattır. Söz konusu birlik «sosyalizm» temasıyla sağlanır.

Şimdi, Sovyetler Birliği'nde ulusal edebiyatların kendi ulusal dillerindki gelişmelerinden sonra ortaya çıkan ortak çizgileri toparlamaya çalışalım. Bu sürecin başlıca görünümlerinden biri, dillerin çeşitliliğidir. Sovyetler Birliği'nin, edebiyat haritası, parlak renkli bir paleti andırır.

Diğer bir görünüm, çok dillilik engelinin manevi birlik sayesinde aşılmasıdır.

Bir yandan ulusal gelenek ve biçimler gelişirken, SBKP'nin programında yer alan aşağıdaki sürecin nasıl gerçekleştiği üzerinde de duralım. SBKP programı şöyle der: «Uluslar arasındaki maddi ve manevi değer değişimi yoğunlaşıyor; her cumhuriyetin ortak amaca, komünizmi kurma amacına katkısı artıyor. Sınıflar arasındaki farklılıkların ortadan kalkması ve komünist toplumsal ilişkiler düzeni, ulusların toplumsal benzerliklerini artırıyor. Ahlâk kültür, günlük hayatla ilgili ortak komünist özelliklerin gelişmesine, aralarındaki karşılıklı güven ve dostluğun güçlenmesine katkıda bulunuyor.»

Bu ortak çizgiler, sadece, (Halkların kardeşliği, sosyalist kuruluş, vs. gibi tüm Sovyet edebiyatlarına özgü) konularda sınırlı değildir. Aynı zamanda ulusal tarzların değişmesinde, üslup ve biçimlerin evriminde de yansır. Başka bir deyişle, tüm Sovyet halklarının ve kabilelerinin ruhunu meydana getiren ortak nokta, sosyalist gerçekçilik aracılığıyla sanatsal yaratıcılığa, derin kökler salar ve yeni estetik biçimlenmeler doğurur. Önemli olan, hayatın genel komünist içeriğinin özümlenmesi sırasında ulusal sanatın biçim ve geleneklerinin değişmesi ve yenilenmesi sürecinin gerek yazılarına bile yeni kavuşan halkların edebiyatında, gerekse eski edebiyatlarda aynen görülmesidir.

Sanatçının dikkati, komünimin kuruluşuna yönelen toplumsal güçler üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu güçler, tarihsel hedeflere doğru ilerleyen halkın güçleridir. Artık söz konusu olan, tüm eski toplumda meydana çıkan yeni kahramanlar, yeni ilişkilerdir. Eski, tarihsel olayları anlatan eserlerde de aynı kurala rastlanır: Yazarın dikati, yine, tarihin başlıca hareket ettirici güçleri olan halk ve sınıf mücadelesi üzerine yoğunlaşır.

Sosyalist gerçekçilik akımının pek çok ulusal edbiyatta kazandığı ikinci ortak çizgi —daha önce de değindiğimiz— konu benzerliğidir. Bu çerçevede, bazı konu ayrıntılarında bile benzerlikler görülür. (Örneğin ilkel bir kabilede avcılık yapan cahil bir genç adamın bir Sovyet aydınına, bir doktor, bir bilgin, bir mühendise dönüşmesi). Bu konu benzerliğinin başlıca nedeni, Sovyetler Birliğinde tüm halkların ve ulusal grupların devletin ekonomik ve kültürl biçimlenişine, kolhozların, yeni endüstrinin, sosyalist kültürün kuruluşuna katılmış olmalarıdır.

Ulusal edebiyatların sosyalist gerçekçiliği özümlediklerini gösteren üçüncü ortak çizgi düzyazıyı ve asıl destan - roman türünü geliştirme eğilimidir. Bu romanların konuları, halkın eski toplumsal biçimlenmeden (kapitalizm veya feodalizmdn) yeni sosyalist biçimlenmeye geçişini yansıtır. Bu eğilim Rus edebiyatında olduğu kadar (A. Tolstoy, M. Şolohov, A. Fadeev, C. Fedin) Ukrayna edebiyatında da (O. Gonçar, M. Stlemah) Leton edebiyatında (A. Upit, V. Lasi) Azeri edebiyatında (S. Rahimov) Kazak edebiyatında da (M. Uevoz) görülür.

Üslubun, dilin, dilsel yöntemlerin ve imaçların evriminde de ortak noktalara rastlanır. Bir yandan, sanatçıların üslup arayışları yeni bir dil, yeni bir ritm yaratmaya, yani kısaca yeninin aranması ve devrimci dönüşümü dile getirmeye elverişli biçimler bulmaya yönelir. Rus edebiyatında, bu türden arayışlar önce Mayakovski'nin adına bağlanır. Mayakovski, ulusal edebiyatları, özellikle de feodal geleneklerin baskısının çok fazla duyulduğu Doğu bölgeleri halklarının edebiyatlarını geniş ölçüde etkilemiştir.

Özellikle düzyazıda kendini göstreen diğer eğilim, basit ve ifadeli diliyle klasik üslup geleneğinin evrimidir. Gelişmekte olan ulusal edebiyatlar sosyalist gerçekçilik çerçevesindeki gelişmelerine engel olan geleneksel bazı özellikleri ayıklayıp atmaya başlarlar.

Daha önce de değindiğimiz gibi, Sovyet ulusal edebiyatlarının birliği, sadece ideolojik içerikte değil, aynı zamanda da, biçimsel gelişmelerin genel eğiliminde de yansır.

(Devam edecek)

Gençlik ve Toplum

Hegel, temkinli olduğumuz zaman susuz olduğumuzu söyleyerek bu türden temkinlilik gülünç duruma düşürmüştür. Ne var ki, gerçek bir dereceye kadar farklıydı. Temkinli düşünüşün özel bir yeteneği ve becerisi vardı. Tokluğu sürekli olduktan sonra, durumundan hoşnuttu ve gerçeğe dönük hiç bir açlık duymuyordu

— 49 —

Marks, bir nesneye o nesnenin özüne uygun olarak yaklaşan bir düşünce bağımsızlığı kazanmaya uğraşmıştır. Hiç bir dış düşünce, araştırmacının zihnini gerçek yönündeki arayıştan saptırmamalıdır. «Gerçeği arayanın ilk görevi, sağa, ya da sola bakmadan gerçeğe ulaşmaya çalışmak değil midir? Düşüncemi belirli bir biçimde açıklamam gerektiğini sürekli olarak aklımda bulundurrursam, el altındaki sorunun özünü elbette unuturum.»

Marks, burjuva gerçekçiliği konusundaki eleştirisinin ilkelerini şöyle belirlemiştir: «Varolan her şeyin acımasız bir eleştirisini yaparım; iki anlamda acımasız: Bu eleştiri kendi sonuçlarından korkmaz ve varolan güçlerle yüzyüze geldiğinizde geri çekilmez.»

«Kendi vargılarınızdan korkmayın!» Bu slogan, her araştırmacının yazı masasının üzerinde yer olmalıdır. Marks, böylesi pısırık düşünüşün gevşekliği ve korkaklığını ortaya koyup şiddetle eleştirdiği çeşitli yapıtlarında, bu belgiden sık sık sözetmiştir.

Yeri gelmişken, belirtilmesi gerekir ki, bilimde pısırıklık (philistinism), aşırı öz-eleştiriye hiç dayanamaz. Tersine, her türden yüksek ve tumturaklı sözlerle kendini yüceltmeye uğraşır. Bilim alanındaki bir pısırığın dogmalara bağlılığı, bilimin kendisine düşkünlük ve bağlılıkmış gibi maskelenir; hayal kısırlığı, ona göre bilimsel sadeliktir. Öte yandan uzlaşmaya yatkınlık ve düşüncede korkaklık ise, kesin olarak, bilimsel temkinlilik anlamına gelir.

Hegel, temkinli olduğumuz zaman susuz olduğumuzu söyleyerek bu türden temkinlilik gülünç duruma düşürmüştür. Ne var ki, gerçek bir dereceüe kadar farklıydı. Temkinli düşünüşün özel bir yeteneği ve becerisi vardı. Tokluğu sürekli olduktan sonra, durumundan hoşnuttu ve gerçeğe dönük hiç bir açlık duymuyordu. Çok rahattı ve kendinde nemindi. Böylece temkinli düşünüş, «sadece, aynı zamanda sürekli bir doymuşluk durumunda kaldığı için yiyip içmekten kesin olarak kaçışın nedeninden başka bir şey olmadığı»nı ortaya koyup kendini bütün bütün ele verdi. «Ne var ki, fizik olarak yaşayan her şey de tıpkı manevi olarak yaşayan her şey gibi temkinlilikle doymaktan uzak olup gerçeğe ulaşmaya, onu tanımaya, kendi itici duygusunu doyurmaya uğraşır...» Ömer Hayyam, bunun «kısır düşüncenin kaynağı» olduğunu yazarken açıkça bu tür pısırık temkinlilikten sözediyordu.

Böylece, bilim alanındaki pısırık, gerçek yönündeki araştırmayla pek ilgilenmez, bunun yerine gerçeğin kendisini tedirgin etmemesini sağlamakla ilgilenir. Böylesi bilim adamlarının niteliğini ortaya seren Marks'a yeniden kulak verlim: «...Bir kişi, bilimi, (ne denli yanlış olursa olsun) bilimin kendisindn değil de, dışardan, yabancı, dış ilgilerden kaynaklanan bir görüş açısına uydurmaya uğraştığı zaman, ben o kişiye 'aşağılık' derim.« Marks, gününün ekonomi politikçileri arasında birçok kişiyi, Malthus, Roscher ve Bastiat gibilerini bütünüyle aşağılık kişiler olarak tanımlamıştı, Malthus'ün düşüncesinin bayalığı, kendini, «bilimsel önermelerden çıkardığı ihtiyatlı, köklü olmayan sonuçlar»da gösteriyordu.

Lenin, yapıtlarında; Marksçılığın çok sayıdaki bilgin ahmaklarını, umutsuz bilgiçlerini, doktrinerlerini ve pısırıklarını gülünç duruma düşürmüştür.

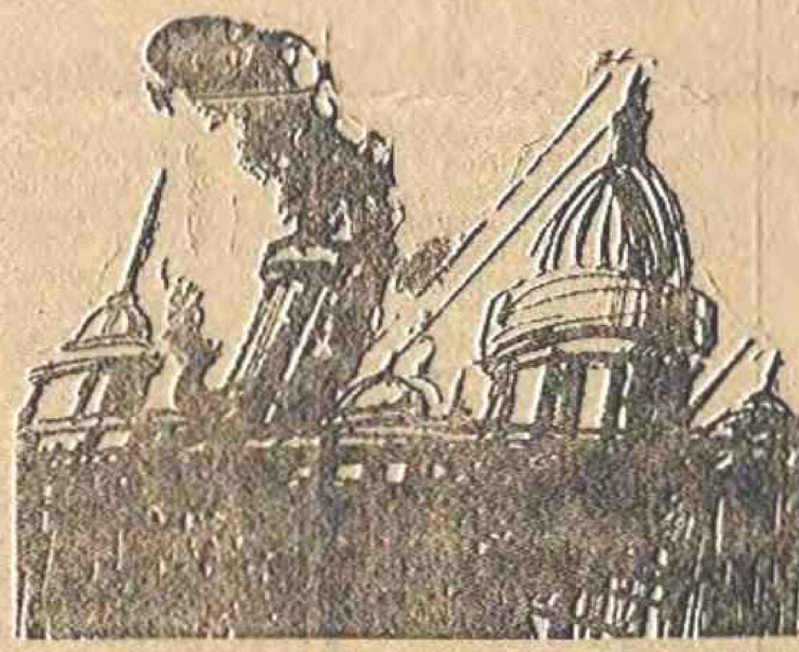
Bunlardan birisiyle tanışalım: Belli bir saygınlığı olan Avusturyalı sosyal-demokrat Otto Bauer. Bauer «değerli bir yaşlı beyefendi, kuşkusuz erdemli bir aile babası, çok dürüst bir yurttaş», «sınıf mücadelesi, iç savaş ve yaklaşan proletarya devrimi konusundaki eserleri de kapsayan drin kitapların en sadık okuyucusu ve yazarı»dır. Ama Bauer, proletarya devrimi Rusya'da bir gerçek haline gelince, «bilgiç ve pısırık nitelik»ini ortaya koydu. Devrimi «reformcu dilin yağı»yla lekelemekte hiç zaman kaybetmedi.

Bu yüz seksen dereceli dönüş niyeydi? Lenin'e göre, bu bilgiç, «mülksüzleştirenleri, mülklerini ellerinden almadan mülksüzleştirmenin teorik olarak mümgün olduğunu bir sabit fikir halinde zihninde taşıyordu (bilgiçler düşünemezler, onlar ancak ezberleyebilirler, anlamını bilmeden papağan gibi tekrarlayarak öğrenebilirler). O, hep bunu tekrarlıyordu. Bunu, anlamını bilmeden papağan gibi tekrarlayarak öğrenmişti. 1912'de ezbere biliyordu. 1919'da ezbere tekrarladı.»

Bir başka yerde Lenin, böylesi Marksçılara ilişkin olarak şunu belirtir: «Marks, büyük olasılıkla, bir zamanlar Heine'den alıntı yaptığı sözcükleri tekrarladı: 'Ejderha dişleri ektim, pire biçtim.'»

Marksçı-Leninci felsefe, durmadan gelişen insanlık kültürünün teorik özüdür. Kişinin yaratıcı düşüncesini geliştirip inceltir, ona diyalektik olarak düşünmeyi öğretir. Herkesin de kabul edeceği gibi, bu zor bir görevdir; bireyin uzun yıllar boyunca büyük çabalar göstermesini gerektirir. Engels, teorik düşünmenin doğuştan gelen bir yetenek olduğunu yazmıştır. «Bu doğal yeteneğin geliştirilmesi, ilerletilmesi gerekir; ilerletilmesi gerekir; ileritilmesi için de, henüz daha önceki felsefenin incelenmesinden başka bir yol yoktur.»

(Devamı Var)

"Teslim Olmayanlar Ölmez"

Nikolai Chukovsky

Ada beyaz olduğundan şimdi su daha koyu görünüyordu. Koyu renkli bulutlar, fenerin hemen üstünden hızla geçiyorlardı. Hava henüz tam olarak aydınlanmamıştı. Ufuk tamamen pusluydu. Kasvetli bir gün geçirecekleri anlaşılıyordu.

— 124 —

Savaş, adanın çevresinde yer alıyor, fakat garnizon seyretmekle yetinip savaşa katılmıyordu.

aSça deveu ska külo Sadece uçaksavarlar, bunların dışında sayılabilirlerdi. Arada bir düşman uçağı düşürdükleri de oluyordu. Fakat garnizonun belkemiği olan adadaki topçular, Suk ho'da bulundukları ondört ay içinde tek atış yapmamışlardı.

Üstçavuş İvan Martinov, «Çeşitli kişiler, çeşitli biçimlerde yaşarlar,» dedi. «Biz de kafeste yaşıyoruz.»

da, çok sıkışık bir yer olarak görünüyordu. Çünkü Martinov, uzun boylu, geniş omuzlu bir gençti, üstelik yaratılış olarak aşırı derecede faal bir insandı. Talimler sırasında el bombasını adanın bir ucundan diğerine fırlatmakta güçlük çekmezdi. Boş zamanlarında, fenerin çevresinde hic durmadan tur atardı.

Adadaki hiç kimsenin Üstça vuşMartinov kadar savaş tecrübesi yoktu. 1940 yılı kışında, Finlandiya kampanyası sırasında deniz piyade birliklerinde hizmet görmüş ve Vyborg baskınında yer almıştı. Bunu takiben Riga, Pyarna, Tallinn ve Peterhof'da savaşmıştı. Daha sonra da Leningrad'ın varoşlarında yapılan çarpışmalara katılmıştı. Ve birden savaşın en kızgın anında Sukho Adasına atanmış, orada yapışıp kalmıştı.

Her gece sığınıkta katıldığı savaşları anlatırdı. Oradaki herkes bunları ezbere biliyordu. Fakat yine de aynı arzuyla dinlerlerdi. makla kendisini bir tuzağın içine düşmüş gibi hissettiğine kuşku yoktu. Fenerin çevresinde tur atarken, gerçekten de kafese kapatılmış bir ayıya benziyordu.

Topçu Komutanı Üsteğmen Gusev, onun bu ayı gibi yürüyüşüne dayanamazdı. Onu ne zaman fenerin etrafında tur atarken yakalasa, hemen bir iş icat ederdi. Ve Martinov, verilen işi memnuniyetle yapardı, çünkü iş, zusunu tatmin ederdi.

Üsteğmen Gusev, aynı zamanda adanın da komutanı idi. Adadaki herkes rütbece ondan küçüktü. Zayıf, çok dar omuzlu bir insandı. Daima dimdikti. Diğerleri gibi sığınakta yaşamaz, fenerin dibindeki tahta kulübede otururdu. Kulübede kendisinden başka, emireri Sashka Stroganov da kalırdı.

Sashka, sabahları uyanır uyanmaz ilk işi aşçıya koşmak ve üsteğmenin traş olması için sıack su almak olurdu. Sashka'nın kendisi bütün gençliğine rağmen daha hiç traş olmamıştı. Oysa üsteğmen, sanki göl ortasındaki bir kaya parçası üzerinde değil de, kentte yaşayan ve her gün tiyatroya ya da kulübe giden bir insanmış gibi görünüşüne dikkat ederdi. Pantolonu daima ütülü olur, üniformasının düzmeleri ve botları pırıl pırıl parlardı. Gömleğini her gün değiştirirdi. Aynı özeni adamlarından da isterdi. Traşsız bir yüz ya da kararmış bir düğme gördüğü zaman adada fırtınalar kopardı.

Kalk borusundan son nöbete kadar, adadaki her şeyin kararlaştırılan yolu izlemesine, herkesin meşgul olmasına dikkat ederdi. Tembelliğe dayanamazdı. Bunkorkardı, çünkü küçük bir toprak parçası üzerinde hiç bir şey yapmaadn geçirilen zaman kadar zararlı bir şey olamayacağına inanırdı. Topçu erleri, günün büyük kısmını atış talimi yaparak geçirirlerdi. Yine her gün aynı saatte erler, el bombası, tüfek atışı talimi yaparlardı. Ve her gün adanın yüzeyi, bir gemi güvertesi gibi süpürülür, fırçalanır ve temizlenirdi.

Gusev, bir defasında parti örgütçüsü Poleshohuk'a, «Zamanı geldiğinde demir gibi olmalıyız,» demişti.

Ufak tefPo keupilil gnkel

Ufak tefek Poleshchuk, sakin yüzünü ona doğru kaldırarak iyilik dolu gözlerle üstüne bakmış ve «Olacağız, Yoldaş Teğmen,» demişti.

Komutanın emireri Sashka Stroganov, oradan söze karışarak, «Sıramız gelecek mi acaba?» diye sormuştu.

Fakat sorusuna kimse cevap vermemişti.

22 Ekim 1942 sabahı, Sukno Adasındaki her sabah gibi başladı.

Nöbetçi, içeri girerek «Kalk borusu!» diye bağırdı.

Sığınakta ani bir değişiklik oldu. Her şey birden canlanıverdi ve her taraf sesle doldu. Herkes, yataklarından yuvarlanarak giyinmeğe başladı. Denizciler birer birer dışarı fırlayarak ciğerlerini temiz hava ile doldurdular.

Rüzgar çok sert estiğinden ilk başta nefes almaları biraz güç olmuştu. Sığınakta iken duydukları dalgaların sesi, şimdi kulaklarını sağır ediyordu.

Kar!

Gece yılın ilk karı düşmüş ve Su kho Adası bembeyaz olmuştu.

Ada beyaz olduğundan şimdi su daha koyu görünüyordu. Koyu renkli bulutlar, fenerin hemen üst'inden hızla geçiyorlardı. Hava henüz tam olarak aydınlanmamıştı. Ufuk tamamen pusluydu. Kasvetli bir gün geçirecekleri anlaşılıydordu.

Üsteğmen Gusev, yanında emireri Sashka Stroganov olduğu halde fenerin önündeki düz ve küçük meydanda, traşlı ve dimdik olarak duruyordu. Gusev, birliğin sabah geçidini daima izlerdi. Topçular toplanır, dörder kişilik sıralar oluşturur ve sesi her rüzgarı yenecek kadar güçlü olan üstçavuş Martinov'un emirlerine uyarak fenerin önünde bir aşağı bir yukarı yürüyüş yaparlardı.

Sashka Stroganov, adadaki en genç askerdi. Daima gülümseyen yüzünde biri sol yanağında, diğeri de çenesinde olmak üzere iki gamze bulunu rdu.

Birden nöbetçi er, Gusev'in önüne gelerek selamı durdu ve teleskoptan bazı gemilerin gelmekte olduğunu gördüğünü bildirdi.

Gusev, «Kaç tane?» diye sordu.

Gözlem noktasındaki nöbetçi, «Sayısını tam olarak söyleyemeyeceğim, fakat yirmiden fazla,» diye cevap verdi.

«Nereye doğru yol alıyorlar?»

«Doğru üzerimize geliyorlar.»

«Kuzeybatıdan, Yoldaş Üsteğmen. Oradan.»

Nöbetçi eliyle ufku işaret etti.

Geçitteki herkes aynı anda başını o yana çevirdi, fakat görünürlerde dalgalardan, gri ufuktan başka bir şey yoktu.

(Devam Edecek)

Yedinci grupta mücadele eden ulusal takımımız yaptığı üç maçta galibiyet,bir beraberlik ve bir yenilgi alarak Galler ve Federal Almanya'nın ardından üçüncü sırada bulunuyor.

GRUPLARINDA İLK SIRAYI ALAN 7 TAKIM 1980 YILINDA EV SAHİBİ İTALYA'NIN DA KATILMASIYLA FİNAL GRUBUNU OLUŞTURACAK VE 8 TAKIM AVRUPA ŞAMPİYONLUĞU İÇİN MÜCADELEYE GİRİŞECEKLER

Avrupa uluslar kupası Grupelememaçlarında heyecan her geçen gün biraz daha büyüyor

Milli takımımızında yer aldığı 7. grupta Federal Almanya Galler'i wrekhamda 2-0 yenerek büyük bir avantaj sağladı

Avrupa Kupası Grup Eleme maçları tüm hızıyla sürerken heyecan her geçen gün biraz daha büyümektedir. Kupanın iddialı ekipleri zaman zaman beklenen futbollarını oynayamayarak final şanslarını zorlaştırırken daha önce şans verilmeyen bazı takımlarda aldıkları başarılı sonuçlarla şaşkınlık yaratmaktadırlar. Bu bir ölçüde şu anda ülkelerinin futboldaki aşaması veya tam tersi düşüşü ile de orantılıdır.

Avrupa Kupası Grup Eleme maçlarındaki büyük heyecan geçtiğimiz çarşamba gecesi oynanan 6 karşılaşma ile yine doruğa ulaşırken toplam 11 gol atıldı. Bu altı karşılaşmanın en başarılı takımı da hiç şüphesiz ki Almanya oldu. Evet Federal Almanya başarılı olmayan ancak sonuca ulaşan bir futbolla Galler'i hemde Wrexham da 2-0 devirmeyi başardı Bizimde bulunduğumuz 7. grupta ki bu sonuç tabiki Federal Almanya'yı bir anda şanslı kıldı. Şu ana kadar üç maçında dışarda oynayan ve hiç yenilmeyen Federal Almanya büyük bir aksilik olmassa şimdiden finale yükselen ilk takım olarak İtalyada oynamaya hak kazanmış görülüyor.

Gecenin bir önemli sonucunu da futbolda büyük bir aşama içinde bulunan Yunanistan yaptı Altıncı grupta mücadele veren Yunanistan deplasman da Macaristan'a boyun eğmedi. Aldığı 0-0 lık sonuç la liderliği bırakmamıştır.

Birinci grupta İngiltere bir maç noksanıyla K. İrlanda'nın ardından ikinciliğini koruyor. Bu grupta birinci olacak takımı K. İrlanda - İngiltere maçları belirleyecek. İkinci grupta ise Avusturya sahasında Belçikayı yenemiyerek avantajını kaybetti. Ancak grup birinciliği yine de Avusturya; Portekiz ve Belçika maçlarının sonucunda belli olacak.

Üçüncü grupta bu hafta maç yapılmadı ancak İspanya 4 maçta aldığı 7 puan ile finale en yakın ekip.

Dördüncü grupta şu anda lider durumda bulunan ancak çarşamba gecesi Polonya'ya yenilen Hollanda'nın işi oldukça zor. Çünkü rakipleri Polonya ve D. Almanya yarışı pekte kolay bırakacağa benzemiyorlar.

Beşinci grupta Çekoslovakya dolu dizgin finale doğru koşuyor. Geçtiğimiz hafta Lüksemburg deplasmanınıda kazasız kapatan Çekler Fransa ile deplasmanda yapacağı maçtanda puan çıkarırsa final yolunu açmış olacak.

Önümüzdeki aylarda takımlar amansız mücadelelerini sürdürürlerken 1980 yılında İtalya da yapılacak finallere ev sahibi olarak maç yapmadan katılacak olan İtalya milli takımıda hazırlıklarını şimdiden yoğun bir sekilde sürdürmektedir.

Geçtiğimiz çarşamba gecesi Polonya da Pol onya ya 2-0yenilerek grup birinciliği şansını tehlikeye sokan Holanda bir maçta Rensembring ile atak ayapmaya çalışıyor.

GRUPLARIN PUAN DURUMLARI

1. GRUP							
K. İrlanda	4	3	1	0	6	1	7
İngiltere	3	2	1	0	9	4	5
S. İrlanda	5	1	3	1	6	8	5
Danimarka	5	0	2	3	9	13	2
Bulgaristan	3	0	1	2	2	6	1
2. GRUP							
Avusturya	5	2	2	1	7	5	6
Portekiz	3	2	1	0	4	2	5
Belçika	4	0	4	0	3	3	4
İskoçya	3	1	0	2	5	6	2
Norveç	3	0	1	2	3	6	1
3. GRUP							
İspanya	4	3	1	0	9	2	7
Romanya	3	1	1	1	5	5	3
Yugoslavya	2	0	0	2	3	5	0
Kıbrıs	1	0	0	1	0	5	0
4. GRUP							
Hollanda	5	4	0	1	12	3	8
Polonya	4	3	0	1	7	2	6
D. Almanya	3	2	0	1	5	5	4
İsviçre	3	0	0	3	1	8	0
İslanda	3	0	0	3	1	8	0
5. GRUP							
Çekoslovakya	3	3	0	0	8	1	6
Fransa	4	2	1	1	8	5	5
İsveç	2	0	1	1	3	5	1
Lüksemburg	3	0	0	3	1	9	0
6. GRUP							
Yunanistan	5	2	1	2	12	7	5
Finlandiya	3	2	0	1	6	9	4
Macaristan	4	1	1	2	4	6	3
Rusya	2	1	0	1	2	2	2
7. GRUP							
Galler	3	2	0	1	8	2	4
B. Almanya	3	1	2	0	2	0	4
Türkiye	3	1	1	1	2	3	3
Malta	3	0	1	2	1	9	1

Önce Malta adındanda Türkiye maçlarında 0-0 berabere kalarak grup maçlarına kötü başlayan Federal Almanya Galler'i Wrexham da yenerek grubun final için en yakın adayı olduğunu kanıtladı.

BASKETBOLDA ECZACIBAŞI ZİRAAT BUGÜN KARŞILAŞIYOR

Türkiye Birinci Basketbol Ligi final grubu maçları bugün İstanbul Spor ve Sergi Sarayı'nda oynanacak olan Eczacıbaşı - Ziraat Fakültesi maçı ile sona erecektir. Geçtiğimiz Perşembe günü yapılan maçlar sonunda Efes Pilsen'in şampiyonluğunu ilan etmesi üzerine Eczacıbaşı da ikinci sırayı almıştı.

Final grubunun sonuçlarının belli olması nedeniyle bugün Eczacıbaşı'nın Ziraat Fakültesi ile yapacağı karşılaşmanın prestij açısından başka hiçbir önemi yok.

Spor ve Sergi Sarayı'nda gayeden uzak bu karşılaşma saat 17.30'da başlyaacaktır.

SAHİBİ:
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: AYDIN ŞENESEN

DİZGİ: Politika Basım Yayin A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaasi

Abone koşulları:
Yurt İçi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL . 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak fark olarak sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ:
İstanbul Baskısı 100. TL Yayın İlanları 50 TL
Bütün Türkiye ve Avrupa santimi 200 TL

Politika

Ecevit: Türkiye'nin yüzlerce bankaya binlerce firmaya,

(Baştarafı 1. Sayfada) alınacak ara mallarla, hammaddelerle, parçalarla çalışıyordu. Sanayi ürünleri dışsatımımız yeterince artamıyor ama sanayiimizi çalıştırabilmek için dışalıma ödememiz gereken döviz miktarı sürekli ve hızla artıyordu.

Üstelik, çok eskiden beri bizim yaptığımız, birçok uzmanların yaptığı uyarılara karşın, Türkiye'de enerji üreten veya kullanan kuruluşlardan çoğu da dıştan alınan petrole dayalı olarak kurulmuştu. Petrol fiyatları arttıkça, döviz gelirlerimizin daha büyük bir bölümü petrole ayrılıyordu.

Sonunda Türkiye'nin dışsatım gelirleri, petrol dışalımını ucu ucuna karşılayabilir duruma geldi.»

Başbakan Bülent Ecevit, hükümete geldiklerinde Türkiye'yi ekonomik darboğazdan çıkarmak için büyük çaba harcadıklarını belirtmiş ve alınan önlemler hakkında bilgi vermiştir. Başbakan Ecevit, dış borçlarının büyük bir bölümünü devlete kazandırdıkları güvenirlilikle ertelediklerini ve taksitlendirmeye bağladıklarını kaydetmiş, yakında da 212 bankaya olan yaklaşık 3 milyar dolarlık borcun ertelenmesini gerçekleştirecek lerini ifade etmiştir.

Başbakan Ecevit, konuşmasını şöyle sürdürmüştür:

«Bu yılın ilk üç ayında dışsatımdan 661 milyon dolarlık dış gelir sağladık. Henüz nisan ayının resmi rakamları elimizde bulunmamakla birlikte, bu yılın ilk dört ayında dışsatım gelirlerimizin yaklaşık 800 milyon doları bulduğu söylenebilir.

Oysa bizim bu dört ayda petrol, mazot fuel-oil dışalımı için de yaklaşık 800 milyon dolar döviz ödememiz gerekiyordu. Yani dışsatım gelirlerimizin tümünü akaryakıt dışalımına ödemek zorundaydık.

Fakat o kadarla da kalmıyordu. Devraldığımız dağlar gibi dış borçların büyük bir bölümünü erteleyebildiğimiz halde, ertelenemeyen dış borçlarımız da önemli miktarları buluyordu.

O yüzden, bu yılın ilk dört ayında Türkiye yaklaşık 560 milyon dolar da dış borç taksidi ödemek zorundaydı. Bunlar hükümetimizin geçmişten devraldığı borç mirasının kapıya gelip dayanmış taksitleriydi.

800 milyon dolarlık dışsatım gelirinin tümünü akaryakıt dışalımına ödedikten sonra, bir de 560 milyon dolar dış borç taksidi ödeyecektik. Ayrıca ilaç, gübre, yağ, kağıt gibi, demir-çelik gibi, sanayi girdileri gibi, savunma araçları-gereçleri gibi pekçok malı da yine döviz ödeyerek dışardan getirtmek zorundaydık.»

Ecevit, mesajında işçi dövizlerine uygulanan primli döviz kuru hakkında bilgi vermiştir. Ecevit, işçilerin gönderdiği döviz için şükranlarını sunmuştur.

40 Demokratik

(Baştarafı 1. Sayfada) Temsilciliği Tüm Has-İş Ankara Bölge Temsilciliği, Tüs Der Ankara Şubesi Hal. Koop, Türkiye Jeoloji Kurumu ve İnşaat Mühendisi Odası Diyarbakır Şubesi tarafından imzalanan mektupta şöyle denilmektedir:

"— Türkiye'de demokratik hak ve özgürlüklere yönelik baskıları onaylamayan, aşağıda adları belirtilen örgütler olarak;

1 Mayıs'ta sıkıyönetim tarafından gözaltına alınan demokrasinin vazgeçilmez unsurları olan bazı siyasi partilerin başkanları ve yöneticilerinin, DİSK, sendikaları, EMMOB Makina Mühendisi Odası Başkan ve yöneticileriyle tüm 1 Mayıs tutuklularının, eylemlerinin temelde özgürlükleri sağlama, beden ve fikir işçilerinin örgütlenmelerini hızlandırma amacına yönelik olduğu gözönüne alınarak ivedi olarak bırakılmasını, 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak yasallaşmasını diliyor ve bu dileğimizi düşünce özgürlüğü ve emeğin üstünlüğüne inanan herkesin destekleyeceğini umuyoruz."

Margaret

(Baştarafı 1. Sayfada) mamakla birlikte, sıkı bir kapitalist uygulamada yana çıktığına dikkat çekilmektedir. Kendisinden önceki İşçi Partisi hükümetlerinin, kısa dönemde sorunlara çare bulabilmek umuduyla aldıkları önlemlerin hemen hepsine karşı çıkan Thatcher'in, vergileri düşürüp üretimi arttırmak için, bazen riskli de olsa, gerekli önlemleri çekinmeden alacağı belirtilmektedir.

SSK'daki

(Baştarafı 1. Sayfada) yınız olmadan gayri menkul alımlarını gerçekleştirebiliyor mu? Buna yetkisi var mı?» şeklindeki bir soruyu cevaplandırırken, «Bunun benim olurumla hiç bir ilgisi yoktur. Sadece bizim yasal yönden kontrol hakkımız vardır» demiştir.

Hilmi İşgüzar yolsuzluk iddialarının üzerinde yoğunlaştığı bir kişinin SSK Genel Müdür Yardımcılığı'na kendisi tarafından atanmasının nasıl izah edileceği yolundaki bir soru üzerine «Ben soruşturmayı yalnız Malatya için değil, tüm arsalar için açtırdım. Malatya olayı 6.4.1979 tarihinde bana geldi, oysa o şahsın atanması daha önce yapılmıştı» demiştir. İşgüzar daha sonra bu kişiyi CHP'li milletvekillerinin tavsiye ettiğini bildirmiş, ancak bu milletvekillerinin isimlerini açıklamayacağını kaydetmiştir.

Hilmi İşgüzar, «SSK Genel Müdür Yardımcısının istifasının yeterli görülmediği yolundaki bir soruyu cevaplandırırken de, asıl amacın kendisinin hükümetten istifa ettirilmesi olduğunu belirtmiş ve «Ben üç ay önce vazifemi yapmışım. Bütün bu gerçekler ortada iken, sırf hükümette problem olsun diye benim istifaya zorlanmamın amacı açıkça ortadadır» demiştir.

İzmir Belediyesi

(Baştarafı 1. Sayfada) durdurulan et kesimlerinin bugün sabah, dağıtımınsa salı günü başlatılacağı belirtilmiştir.

İzmir'de Genel-İş Sendikası'nca 3 Mayıs Perşembe sabahı başlatılan greve, belediyeye ait eshot genel müdürlüğü, mezbaha, temizlik, fuar ve turizm, imar, fen, asfalt şantiyesi, hal, santral garajı, atölyeler ve belediye'ye ait öteki müdürlüklerde çalışan altı bin dolayında işçi katılmıştır. Grev, Bakanlar Kurulu'nca, 30 gün ertelenmişti.

Üstündağ

(Baştarafı 1. Sayfada) lemlere muhalefet yapmış olmak için karşı çıkmayı alışkanlık haline getirmişlerdir.»

Çok kazanandan çok, az kazanandan daha az vergi alma ilkesini gerçekleştirecek olan Ecevit Hükümetinin verg yasa tasarısını da muhalefetin engellediğini öne süren Mustafa Üstündağ, konuşmasını şöyle sürdürmüştür:

«Sayın Demirel'in tek derdi vardır. O da kendisidir. Kendisinin ve yakınlarının çıkarlarına hizmet edecekler iş başında olmadıkları sürece Demirel'in rahatsızlığı bitmeyecektir. Ama inşallah ulusumuzun sıkıntıları bitecektir.»

Gerekli telefonlar

İstanbul Valiliği	28 60 47
İstanbul Belediye Başkanlığı	26 21 00
Turizm ve Tanıtma Bakanlığı İstanbul Bölge Müdürlüğü	45 68 75
Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TURSAB)	48 19 71
İstanbul Emniyet Müd.	27 45 00
İstanbul Trafik Şb. Müd.	61 11 41
İTFAİYE:	
Fatih	21 11 24
Beyoğlu	40 77 77
Bakırköy	71 64 66
Beşiktaş	48 33 84
Kadıköy	38 08 72
Üsküdar	33 04 01
SIHHI İMDAT:	
Fatih	21 15 95
Beyoğlu	44 49 98
Üsküdar	44 49 98
Sarıyer	44 49 98
İstanbul Müftülüğü	22 40 61
İstanbul Zabıta Müd.	27 55 00
Milli Eğitim Müd.	27 71 00
Beden Terbiyesi İst. Bölge Müd.	45 90 54
T.H.Y. Genel Müd.	46 20 61
T.H.Y. İstanbul Satış Müd.	46 40 17
T.H.Y. İçhat Trafik Şefliği	73 71 54
Yeşilköy Hava Limanı Danışma	73 29 20
TCDD. I. İşletme Müd. (H. Paşa)	36 55 00
TCDD. H. Paşa Danışma	36 04 76
TCDD. Sirkeci Yurtdışı	26 71 10
TCDD. Aksaray Bilet Satış	47 48 54
THY. Bilet Satış (TURŞEN)	26 71 08
Yurtdışı Uçak Biletleri Satış	28 62 32
Deniz Yolları	44 02 07
İstanbul Müzeler Müd.	26 42 40
PTT Arıza	02
PTT Şehirlerarası	03
PTT Milletlerarası	28 48 20
PTT Danışma	01
Haseki Hastahanesi	23 60 00
Cerrahpaşa Hastahanesi	24 19 26
Guraba Hastahanesi	23 32 00
Samatya S. S. Hastahanesi	25 60 20
Esnaf Hastahanesi	26 40 50
Zeynep Kâmil Hastahanesi	33 59 10
Eminönü Kaymakamlığı	22 90 90
Fatih Kaymakamlığı	23 46 57
Bakırköy Kaymakamlığı	71 60 33
Şişli Kaymakamlığı	48 18 54
Beşiktaş Kaymakamlığı	61 00 32
Kadıköy Kaymakamlığı	38 29 31
Eyüp Kaymakamlığı	21 16 64
Zeytinburnu Kaymakamlığı	25 78 37
İstanbul Avcılar Kulübü	49 39 47

MENKUL SATIŞ İLANI
İSTANBUL ÜÇÜNCÜ İCRA DAİRESİNDEN

Dos. No: 979/4346

Satılmasına karar verilen 40.000 TL. değerde Büyük Pleksglas Pano açık arttırma ile ve peşin para ile 10.5.1979 günü saat 13.30 - 13.45 arasında Galatasaray Meşrutiyet Caddesi Kardeşler Pasajında No. 13/13 te satılacaktır. Bugün mahcuzun değerinin % 75'ine talip zuhur etmediği surette ikinci arttırması 11.5.1979 günü aynı yer ve saatte yapılacak ve en çok arttırana ihalesi yapılacaktır. Taliplerin mahallinde bulunmaları iştirak edenlerin şartnameyi kabullenmiş sayılacakları ilan olunur.

(Basın: 3414 - 1478)

Sükan bankalar sistemindeki bozukluk yolsuzluklara yol açıyor

(Baştarafı 1. Sayfada) Karatay Sanayi Kooperatifi Türk Havayolları IBM, ihalesi, Turizm Bankası kredi yolsuzlukları ve İsdemir'in ithal ettiği bazı yatırım malları konusundaki yolsuzluk iddialarıyla ilgili olarak da yeni 110 dosya açıldığı bildirilmiştir.

SOSYAL GÜVENLİK FONLARI

«Sosyal güvenlik fonlarının kullanılışı konusunda bazı yolsuzluklar olduğu,» yolundaki iddiaları da inceletti ğini kaydeden Başbakan Yardımcısı Sükan, yapılan soruşturma sonunda Bağ-Kur Genel Müdürlüğünü paralarının tamamının devlet bankalarında bulunduğunun anlaşıldığını ifade etmiştir.

ÖTEKİ HAZIRLIKLAR

Sükan, «SSK'na ait paraların Ankara'da özel bir bankanın şubesine yatırılarak, bir firmaya kredi sağlandığı ve bazı kimselere komisyon verildiği» yolundaki iddiayla ilgili olarak Maliye Bakanlığı'nca soruşturma yapıldığını, ancak bakanlığın «Yapılan incelemelerde herhangi bir delil bulunmadığını» bildirdiğini belirtmiştir.

DEMİREL'LERLE İLGİLİ SORUŞTURMA

Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan, Lockheed, İTT ve Demirel ailesi fertlerinin sahibi veya ortağı buldukları şirketlerle ilgili soruşturmaların sürdürüldüğünü, Demirel'lerle ilgili olarak 7 şahıs ve firma hakkında yapılan yolsuzluk iddia ve ihbarlarının açıklığa kavuşturulması hususunun da, halen inceleme ve soruşturma safhasında olduğunu söylemiştir.

Tercüman Gazetesi Sahibi Kemal Ilıcak ve Transtürk Holding'le ilgili iddiaların da soruşturulduğunu bildiren Sükan'ın verdiği bilgilere göre, İskenderun Demir-Çelik'in koklaşabilir taşkömürü ithali ile ilgili olarak Türkiye Demir-Çelik İşletmeleri Eski Genel Müdürü ve öteki bazı görevliler hakkında dava açılmıştır.

Bu arada, hileli vergi suçları, Pendik Tersanesi Kuru Havuz İnşaat yolsuzluğu, Demirel'lere ait İnto şirketince yurda yasa dışı sokulduğu iddia edilen treylerle ilgili soruşturmalar ve davalar da sürdürülmektedir.

IMF ile görüşmeler

(Baştarafı 1. Sayfada) Stand-by düzenlemesi yapılamayacağını» bildirmesi üzerine, yeni politikalar ve dengeler üzerinde çalışmalar başlatılmıştır. Plan ve programa ilişkin açıklamalara karşı sert tepki gösteren İMF Heyeti ile «Ekonomiyi Güçlendirme Programı»na dayalı ve «gerçekçi» olarak nitelenen yeni politikalar tartışılmaktadır.

Edinilen bilgiye göre, plan ve programa ilişkin çalışmalar tamamlandıktan ve IMF heyeti Başkanı Woodward, Türk Heyeti Başkanı Vural Güçsavaş'a dönerek «Çalışmalarımızı daha gerçekçi bilgilere göre sürdürelim» demiştir.

Maliye Bakanlığı ile IMF Heyeti arasında «gerçekçi» denilen bilgiler ve politikalar çerçevesinde başlatılan çalışmaların, 1979 yılı programı yerine geçirilen «Ekonomiyi Güçlendirme Programı»na dayandığı bildirilmektedir. Maliye Bakanlığı'nın elinde, ekonominin büyüklüklerini ve ulaşılması öngörülen hedefleri plan ve program dışında yeniden düzenleyen bir çalışma bulunduğu ve bu çalışmanın, «Ekonomiyi Güçlendirme Programı»ndan sonra 1979 yılı programının aldığı yeni biçim olarak takdim edildiği kaydedilmektedir.

YENİ PROGRAM

IMF'nin yeni «Stand-by» düzenlemesine esas olacağı bildirilen bu program, programdaki 5 milyar dolarlık ithalat hedefini 5,6 milyar dolara yükseltmekte ve dış kaynak gereksinimini 1 milyar 907 milyon dolar olarak öngörmektedir. Maliye Bakanlığı'nın yeni programı, Türkiye'nin 1979 yılında cari işlemler dengesi açığının 2 milyar 910 milyon doları bulacağına işaret etmekte ve bunun 1 milyar 3 milyon dolarının yabancı sermaye, proje ve program kredileri ile bedelsiz ithalat yoluyla karşılanacağını tahmin etmektedir 1979 yılı programında ise, Türkiye'nin cari işlemler dengesi açığının 2 milyar 375 milyon dolar olacağı hesaplanmıştı. Böylece, Maliye Bakanlığı'nın tahmininde cari işlemler dengesi açığının programa göre 535 milyon dolar daha fazla olacağı öngörülmektedir.

İngiltere

(Baştarafı 1. Sayfada) Maliye: Sir Geoffrey Howe, Sanayi: Sir Keith Joseph, Savunma: Francis Pym, Dışişleri Sözcüsü: Sir Ian Gilmore, Çevre Korunması Bakanı: Michael Heseltine Kuzey İrlanda Sorunları: Humphrey Atkins Eğitim: Mark Carlisle, Enerji: David Howell, Tarım ve Balıkçılık: Peter Walker, Sosyal Hizmetler: Patrick Jenkin Çalışma: James Prior Adalet: Lord Hailsham, İskoçya Sorunları: George Younger, Muhafazakar Parti Lordlar Kamarası Grup Başkanı: Lord Soames, Muhafazakar Parti Avam Kamarası Grup Başkanı: Normak St. Johnsteves, Galler Sorunları: Nichola S. Edwards, Hazine Genel Sekreteri: John Biffen, Ticaret: John Nott, Ulaştırma: Normal Fowler, Kamu Harcamaları Sekreteri: Angus Maude.

İngiltere Hükümetinde, öteki Avrupa ülkelerinde alışılmış bakanlıkların dışında, önemli kamu hizmetlerinin yürütülen kuruluşların yöneticileri de yeralmaktadır. Öte yandan, İngiltere Hükümetinde, çeşitli görevleri yürütmekle yükümlü «Hunior Ministers» (Küçük Bakanlar) diye adlandırılan üyeler de yeralmakta, ancak bunlar kabine üyesi sayılmamaktadırlar.

Sözlük

(Baştarafı 5. Sayfada) Evren, doğa ve toplum, en büyüğü tanrı olan ruhsal kişiliklerin toplamından oluşmuştur. Kişiselcilik toplumsal anlayışında, toplumun devrimci yoldan dönüştürülmesine karşı çıkar ve toplumsal sorunların çözümü için «kişi»nin ruhsal - yetkinliğe ulaşması gerektiğini, ileri sürer.

Kişiselcilik Fransa'da katolik inancıa, solkatolik çevrelerin ilerici çabalarıyla bağıntılı olarak değişik bir biçimde ortaya çıkmıştır.

Bolu endüstri

(Baştarafı 3. Sayfada) lek Lisesi Müdürü Hüseyin Göktaş şöyle konuşmuştur:

«Bakanlığımızın aldığı kararı bugün Türkiye'de en iyi uygulayan okulumuzdur. Metal, ağaç işleri, tesviye ve motor bölümlerinin öğrencileri haftalık iki gün atölye çalışmalarını sanayi ve büyük işyerlerinde uygulamalı olarak yapmaktadırlar. Bu öğretim yılında ise 113 öğrencimiz çalışmaktadır. Öğrencilerimiz hem işyerlerinin disiplinine alışıyorlar. Öğrencilerimiz hem işyerlerinin disiplinine alışıyorlar, hem de piyasanın içinde pratik çalışmada öğrencilerin yaptıkları işler kullanıldığından malzeme savurganlığı önlenmiş oluyor. İşyerleri öğrenciyi yakından tanıdığından okul sonunda kaliteli işçiyi bulmakta zorluk çekmiyor ve öğrencinin çalıştığı anda duyulan eleman sıkıntısı da ortadan kalkmış oluyor.»

BİR EKMEK BİR Politika

ikisinden de "vazgeçilemez"

Onarımı tamamlatan

(Baştarafı 2. Sayfada)

İstanbul Defterdarlığı yetkililerinden edinilen bilgiye göre tarihi bir yapı olan eski Defterdarlık binası 2. derece tarihi eser sınıfına girdiği için aslına bağlı kalınarak onarımı yapılmıştır. Bilinmeyen bir nedenle 1972 yılında yanan Defterdarlık binasının onarımına 1975 yılında başlanmıştır. Geçen süre içinde Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğünce 20 milyon liraya yaptırılmıştır. 1850 metrekare inşaat alanı bulunan bina ön cephesinden iki arka cephesinden ise üç katlı olup üç ana girişi vardır. Onarım sırasında binanın estetiğini bozmayacak biçimde 510 metrekare inşaat alanlı bir bölüm eklenmiştir.

Vanda bit pazarına

(Baştarafı 2. Sayfada)

Bitpazarından en fazla yararlanan dar gelirli yurttaşlar «Bitpazarından az giyilmiş elbiseleri mağazadakinin en az yarı fiyatına alabiliyoruz. Ne yapalım biz de yeni elbise giymek istiyorum, fakat buna bütçemiz müsait değil» demektedirler.

Son zamların ve paranın alım değerinin düşmesi sonucu bu durumun ortaya çıktığını belirten dargelirli yurttaşlar, «Zamalr ve enflasyon böyle devam ederse, herhalde yakın bir zamanda bitpazarından bile giyinemeyeceğiz» şeklinde konuşmaktadırlar.

Kanada'ya, Japonya'ya ve Avrupa'ya seyahat ederseniz, efsanevi Moskova'da bulunduğunuz sürece misafirimiz olunuz. Otel, yemek ve geziler ücretsizdir.

ANKARA OFFICE: 170005
KUMRULAR S. 6 C. KIZILAY

İSTANBUL OFFICE: 456202
METE CAD 30 TAKSİM

АЭРОФЛОТ
Soviet airlines

Asgari ücret ve ne kadar

(Baştarafı 2. Sayfada)

Söz konusu asgari ücret, çağdaş yaşamın gereklerine uygun değildir. Çağımız radyo, televizyon, fırınlı ocak, buzdolabı kullanımının son derece yaygın olduğu bir çağdır. Hele çifte radyo, çifte televizyon, araba ve yüzbinlerce liralık ev ev eşyası kullananlar, onbinlerce lira harcayarak yıllık tatil yapanlar varken işçi ailesinin hafta sonunda gezmeye çıkıp, çay ve meşrubat içilecek bir yerde oturmaması kabul edilecek bir durum değildir. Bu ailenin bırakalım ızgara et, baklava, börek yemesini; kurufasulye, pırasa, peynir, zeytin, yumurta, yoğurt, elme armut gibi çok yaygın besin maddelerini satınalması bile mümkün değildir. Bu ailenin salata ve tatlı yemesi de olanaksızdır.

Bu işçinin yarattığı değerlere el koyarak zengin olanlar, sıcak yaz günlerinde deniz kenarlarında, yatlarda, kotralarda soğuk içkilerini yudumlayarak serinlerken bu işçi ailesinin fertleri bir bardak soğuk su içememekte, tatil harcaması nedir bilmemektedir.

Yazın serinletilmiş, kışın ısıtılmış arabalarla gezenler varken bu işçi kışın soğuğunda yazın sıcağında ne kadar uzak olursa olsun işine yürüyerek gidip gelmekte ve satınaldığı ayakkabıyı bir yıl giymek zorunda kalmaktadır. Üstelik bu ayakkabıyı boyama ve tamir ettirme harcaması da yapmamaktadır. 389,64.— TL alacak işçinin başka yerden fedakârlık etmezse arkadaşlarını görmek için bile olsa kahveye gitme olanağı olmayacaktır. Gelen konuklara evde bir fincan acı kahve bile sunulamayacaktır.

ASGARİ ÜCRET BİLİMSEL YÖNTEMLERLE BELİRLENMELİDİR

Asgari ücret üstünde pazarlık edilecek bir konu değildir. Asgari ücret objektif kıstaslar gözönüne alınarak bilimsel yöntemlerle belirlenmelidir. 1972'den bu yana sürekli olarak her belirlenme öncesinde söz konusu kıstas ve yöntemleri ortaya koyan Asgari Ücret raporu günün fiyatları esas alınarak Dairemizce hazırlanıp, hem Asgari Ücret Tespit Komisyonunda temsil edilen kuruluşlara, hem toplantıya katılan üyelre gönderilmiş hem de kamuoyuna açıklanmıştır. Bu kez de Asgari Ücret raporu aynı yerlere yine gönderilecektir.